

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

В.о. завідувача кафедри,

д.е.н., професор

_____ **С.М. Халатур**

« ____ » _____ **2021 р.**

ДИПЛОМНА РОБОТА

**Удосконалення управління фінансовими результатами діяльності
сільськогосподарського підприємства**

**Виконала: здобувач вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та
страхування»
зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
Боюн В.Ю.**

Керівник: проф. Масюк Ю.В

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОНмолодьспорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку і фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Освітній ступінь магістр
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри

_____ **Світлана ХАЛАТУР**

«_____» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу здобувача вищої освіти

БОЮН ВІКТОРІЇ ЮРІЇВНИ

- 1. Тема дипломної роботи** «Удосконалення управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства»
- 2. Керівник роботи** Масюк Юлія Володимирівна, к.е.н., професор затверджені наказом ДДАЕУ від «08» жовтня 2021 р. №3181.
- 3. Строк подання здобувачем роботи** – 13 грудня 2021 р.
- 4. Вихідні дані до роботи:** інструктивні матеріали щодо управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства, річні фінансові звіти ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 роки.
- 5. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити).** 1. Теоретичні засади управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства 2. Аналіз формування та використання фінансових результатів діяльності підприємства 3. Напрями підвищення ефективності управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства
- 6. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень).** 1. Підходи до трактування змісту економічного результатів фінансових різними школами економічними. 2. Сутність категорії «фінансовий результат» (економічний аспект). 3. Система показників рентабельності підприємств сільськогосподарських. 4. Система показників підприємства рентабельності за зарубіжною методикою. 5. Система управління результатом фінансовим діяльності підприємства сільськогосподарського. 6. Динаміка спеціалізації коефіцієнта ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр. 7. Динаміка стану майнового ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр. 8. Пропонований алгоритм дієвого керування прибутку формуванням по центрах відповідальності фінансової на рівні ТОВ «Іванівка». 9. Модель ефективного керування витратами та прибутку формуванням для ТОВ «Іванівка». 10. Чинники, що впливають на прибуток ТОВ «Іванівка».

7. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

8. Дата видачі завдання 10 травня 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Економічна природа та резерви формування фінансових результатів на сільськогосподарському підприємстві	Травень 2021 р.	
2	Методика оцінки ефективності формування і використання фінансових результатів сільськогосподарських підприємств	Червень 2021 р.	
3	Аналіз джерел формування фінансових результатів товариства	Липень 2021 р.	
4	Економіко-математичне обґрунтування моделі оптимізації обсягу виробництва сільськогосподарських культур	Вересень 2021 р.	
5	Висновки і пропозиції	Жовтень 2021 р.	
6	Оформлення дипломної роботи	Листопад 2021 р.	

Здобувач

(підпис)

Боюн В.Ю.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Масюк Ю.В

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Економічна природа та резерви формування фінансових результатів на сільськогосподарському підприємстві	9
1.2. Сутність рентабельності сільськогосподарського підприємства та ключові показники, що її характеризують	17
1.3. Методика оцінки ефективності формування і використання фінансових результатів сільськогосподарських підприємств	26
Висновки до розділу 1.	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	33
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Іванівка»	33
2.2. Аналіз джерел формування фінансових результатів товариства	39
2.3. Аналіз рентабельності та напрямів використання фінансових ресурсів ТОВ «Іванівка»	43
Висновки до розділу 2.	48
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	51
3.1. Управління фінансовими результатами як елемент підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва	51
3.2. Економіко-математичне обґрунтування моделі оптимізації обсягу виробництва сільськогосподарських культур	56
3.3. Способи підвищення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства	65
Висновки до розділу 3.	69
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	82

РЕФЕРАТ

Тема: «Удосконалення управління фінансовими ресурсами діяльності сільськогосподарського підприємства».

Магістерська робота: 82 ст., 10 рис., 17 табл., 3 додатки, 65 літературних джерел.

Об'єктом дослідження процесу, що визначають умови генерування і застосування ресурсів фінансових підприємства сільськогосподарського.

Мета роботи дипломної базується на запровадженні методичних, теоретичних та практичних положень і порад щодо управління ресурсами фінансовими діяльності підприємства сільськогосподарського.

Предметом дослідження виступають практичні аспекти та теоретико-методологічні генерування і використання ресурсів фінансових підприємства сільськогосподарського.

Узагальнено теоретичні засади управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. Здійснено організаційно-економічну характеристику ТОВ «Іванівка». Здійснено аналіз джерел формування фінансових результатів товариства. Досліджено рентабельність та напрямів використання фінансових ресурсів ТОВ «Іванівка». Досліджено управління фінансовими результатами як елемент підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Здійснено економіко-математичне обґрунтування моделі оптимізації обсягу виробництва сільськогосподарських культур. Розглянуто способи підвищення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.

АНОТАЦІЯ

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ, ПІДПРИЄМСТВО, УПРАВЛІННЯ, ПРИБУТОК, ДОХІД, ВИТРАТИ, ДІЯЛЬНІСТЬ.

АННОТАЦИЯ

ФИНАНСОВЫЙ РЕЗУЛЬТАТ, ПРЕДПРИЯТИЕ, УПРАВЛЕНИЕ, ПРИБЫЛЬ, ДОХОД, РАСХОДЫ, ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ.

SUMMARY

FINANCIAL RESULT, ENTERPRISE, MANAGEMENT, PROFIT, INCOME, EXPENSES, ACTIVITY.

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах економіки ринкової керування результатами фінансовими займає провідне місце в житті діловому підприємства сільськогосподарського. Стан фінансовий трактується достатком ресурсів фінансових, необхідних для дієвого функціонування, точним їх розміщенням і результативним застосуванням. Результативне функціонування підприємства сільськогосподарського, стійкі темпи його діяльності, а також конкурентоспроможність в економічних реаліях сьогодення значною частиною деталізується якістю управління результатами фінансовими. Керування результатами фінансовими акумулює у собі фінансове планування, а також прогнозування з застосуванням таких обов'язкових елементів, як планування бюджету і планування бізнес, виконання проектів по інвестиціях, формування обліку управлінського, безперервний аналіз комплексний фінансовий і беручи його за підґрунтя розв'язання проблем платоспроможності, попередження ймовірності банкрутства підприємства, стійкості фінансової. Результати фінансові є значеннями в котрих відображається відповідність виконання цілей існування підприємств сільськогосподарських. Дотримання відповідних результатів фінансових є показником цільовим, на котрий має рівнятися менеджмент підприємства.

Актуальність керування результатами фінансовими обумовлюється тим, що за цими результатами оцінюється життєздатність, життєдіяльність, конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств, перспективи її розвитку, її економічна та інвестиційна привабливість, а також оцінюється якість і менеджменту рівень. Враховуючи дані показники результати це те, що в першу чергу оцінюється та аналізується власниками, кредиторами, позикодавцями і державою, тому що у фінансових результатах відбивається той внесок, який вносить господарська діяльність як в зростання добробуту власників, так і внесок у формування централізованих фінансових ресурсів.

Загальні теоретичні та методологічні підходи до розгляду проблематики керування ресурсами фінансовими функціонування підприємства сільськогосподарського представлені в працях вчених таких як: Бутинець Ф.Ф., Борисов А.Б., Василенко С.С., Вороніна О.О., Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О., Козловський В.В., Мочерний А.Д. Масюк Ю.В., Опарін В. М., Пушкар М. С., Скалюк Р. В., Ткаченко Н. М., Худолій Л. М., Чебанова М. С., та низка ін.

Мета та завдання дослідження. Мета роботи дипломної базується на запровадженні методичних, теоретичних та практичних положень і порад щодо управління ресурсами фінансовими діяльності підприємства сільськогосподарського. Для виконання поставленої мети потрібно виконати завдання наступні:

- дослідити природу економічну і резерви формування результатів фінансових на підприємстві сільськогосподарському;
- розглянути рентабельності сутність підприємства сільськогосподарського і головні показники, які її описують;
- вивчити методичні аспекти оцінювання дієвості генерування та застосування результатів фінансових підприємств сільськогосподарських;
- провести характеристику організаційно-економічну ТОВ «Іванівка»;
- здійснити аналіз джерела генерування результатів фінансових товариства;
- здійснити аналіз рентабельності і шляхів застосування ресурсів фінансових ТОВ «Іванівка»;
- дослідити можливості збільшення результатів фінансових функціонування підприємства сільськогосподарського;
- здійснити обґрунтування економіко-математичне моделі оптимізації об'єму виробництва культур сільськогосподарських.

Об'єктом дослідження виступають процеси, що визначають умови генерування і застосування ресурсів фінансових підприємства сільськогосподарського.

Предметом дослідження виступають практичні аспекти та теоретико-методологічні генерування і використання ресурсів фінансових підприємства сільськогосподарського.

Методи дослідження. У роботі дипломній застосовувалися монографічний, розрахунково-конструктивний, математико-економічний, економіко-статистичний, підхід системний, аналізу горизонтального і вертикального, а також метод коефіцієнтів фінансових, а також методи інші досліджень економічних.

Новизна наукова дослідження ґрунтується на розробці положень теоретико-методичних і рекомендацій практичних відносно керування ресурсами фінансовими, функціонування підприємства сільськогосподарського. Ключові здобутки роботи дипломної, що описують новизну дослідження, ґрунтуються на наступному:

- встановлено, що прибуток у вигляді кінцевого результату фінансового підприємств діяльності представляє собою різницю між сумою загальною доходів та витратами виробничими та на продаж продукції із врахуванням збитків від господарських різних операцій періоду звітнього;

- доведено, що результат фінансовий діяльності ТОВ «Іванівка» є економічним результатом його діяльності фінансово-господарської і виражається у вигляді прибутку одержаного чи збитку, який розраховується у вигляді різниці між доходами і витратами підприємства, а також прямий вплив має на величину її капіталу власного;

- встановлено, що майно товариства за період п'яти років збільшилася на 101481,0 тис. грн. або 66,32 %, при цьому спостерігається зменшення коштів грошових суми на 35,94 %. В структурі майна ТОВ «Іванівка» вагу питому найбільшу посідають активи оборотні, котрі збільшилися на 50,67 %. Структура капіталу товариства говорить про зниження поточної кредиторської заборгованості на 38,62 %, зареєстрований капітал не змінився за досліджуваний період та має значення 12 тис. грн., а капітал власний зріс на 65,31 % за рахунок підвищення суми нерозподіленого прибутку на 65,39

%;

- обґрунтовано з метою використання практичного деяка послідовність розробки системи керування прибутку формуванням по центрах фінансової відповідальності лише на рівні сільськогосподарської організації. Розроблений алгоритм включає 5 етапів, котрі дають можливість послідовно генерувати центри відповідальності фінансової, виокремлювати сферу їх можливостей та як наслідок досягти дієвого функціонування системи даної в організації.

- доведено, що з метою вдосконалення результатів економічних функціонування ТОВ «Іванівка» за допомогою зменшення ризику в ухваленні рішень, пропонується економіко-математичне тлумачення оптимізації моделі виробництва обсягу культур сільськогосподарських в невизначеності умовах. Результати одержані дозволять прибуток максимізувати врахувавши випадковість рослин урожайності і накопичувати його із ризиком найменшим.

Практичне значення результатів одержаних базується на тому, що заходи запропоновані і підходи методичні дають можливість удосконалювати керування ресурсами фінансовими функціонування ТОВ «Іванівка». Значення прикладне рекомендацій розроблених підтверджується впровадженням, котре застосоване в практиці господарювання ТОВ «Іванівка».

Публікації. Використовуючи результати дослідження проведеного в наукових виданнях фахових із економіки опубліковано 1 працю наукову, обсягом загальним 0,56 аркуша друкованого.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна природа та резерви формування фінансових результатів на сільськогосподарському підприємстві

В процесі реалізації фінансово-виробничої підприємств діяльності приймає участь значна кількість взаємопов'язаних трудових, матеріальних і ресурсів фінансових. Ключовою ціллю підприємства будь-якого виступає одержання результату фінансового позитивного і знаходження напрямів його накопичення.

Значимість фінансових результатів на сільськогосподарському підприємстві обумовлена тим, що за фінансовими результатами оцінюється успішність та дієвість діяльності господарської, інвестиційна та економічна привабливість господарюючого суб'єкта, а також оцінюється рівень і якість менеджменту корпоративного. Саме дієве керування результатами фінансовими підприємства визначає дієвість роботи суб'єкта господарюючого, його конкурентну здатність, і, поряд з цим, і стабільність всієї діяльності.

Якість управління в досліджуваному аспекті включає, як планування фінансове, так і прогнозування, з урахуванням таких детальних елементів, як:

- вирішення питань організації управлінського обліку,
- вирішення питань формування, розробки інвестиційних проектів, здійснення процесів бізнес бюджетування та планування;
- обов'язковий постійний фінансовий аналіз в комплексі і, виходячи з цього аналізу, рішення проблем в області платоспроможності, фінансової стійкості;
- вирішення питань в сфері подолання можливого банкрутства господарюючого суб'єкта.

Так, головне завдання в менеджменті результатів фінансових організації полягає в прийнятті таких рішень управлінських, сутність котрих буде зведений:

- до створення фінансових ресурсів, які будуть достатніми для організації;
- до відшукування нових джерел фінансування на фінансових ринках;
- до використання таких фінансових інструментів, які забезпечать вирішення найважливіших проблем: ліквідність, прибутковість, співвідношення оптимальне фінансування джерел власних та позикових, а також платоспроможність.

Попович П.Я. акцентує увагу на тому, що: «експертні дані дозволяють стверджувати, що кожен рік господарюючі суб'єкти позбавляються близько 10% доходів на увазі не організованою фінансової системи управління. Багато в чому негативним фактором виступає відсутність або неповна фінансова інформованість організації, і як результат - помилки і несвоєчасність в прийнятті того чи іншого рішення, а також догляд безлічі об'єктів фінансового управління з поля зору керівництва» [41, с. 214].

Добрунік Т.П. зазначає, що: «розглядають економічний зміст фінансових результатів через їх функції: нагромадження, стимулювання та розподілу. При позитивному значенні фінансових результатів (прибутку) проявляється функція нагромадження, тобто вони в даному випадку стають основним ресурсом для збільшення власних активів підприємства та сприяють розширеному відтворенню. У випадку заохочення управлінських працівників підприємства та підвищення ставки заробітної плати по результатам виробничо-господарської діяльності спостерігається функція стимулювання. А функція розподілу фінансових результатів відображається у привласненні та розподілі прибутку між підприємством, власниками та державою» [15, с. 78].

Аналіз наукових джерел окрім представлених вище функцій результатів фінансових виокремлюють також такі, як ризику стимулювання і

вирішення поразок. Показник результату фінансового краще всього зазначає найбільш зручні види підприємства діяльності та виступає мотиватором до вкладання коштів у такі діяльності види. В цілому представлені вище підходи до визначення змісту економічного результатів фінансових згруповані на рисунку 1.1.

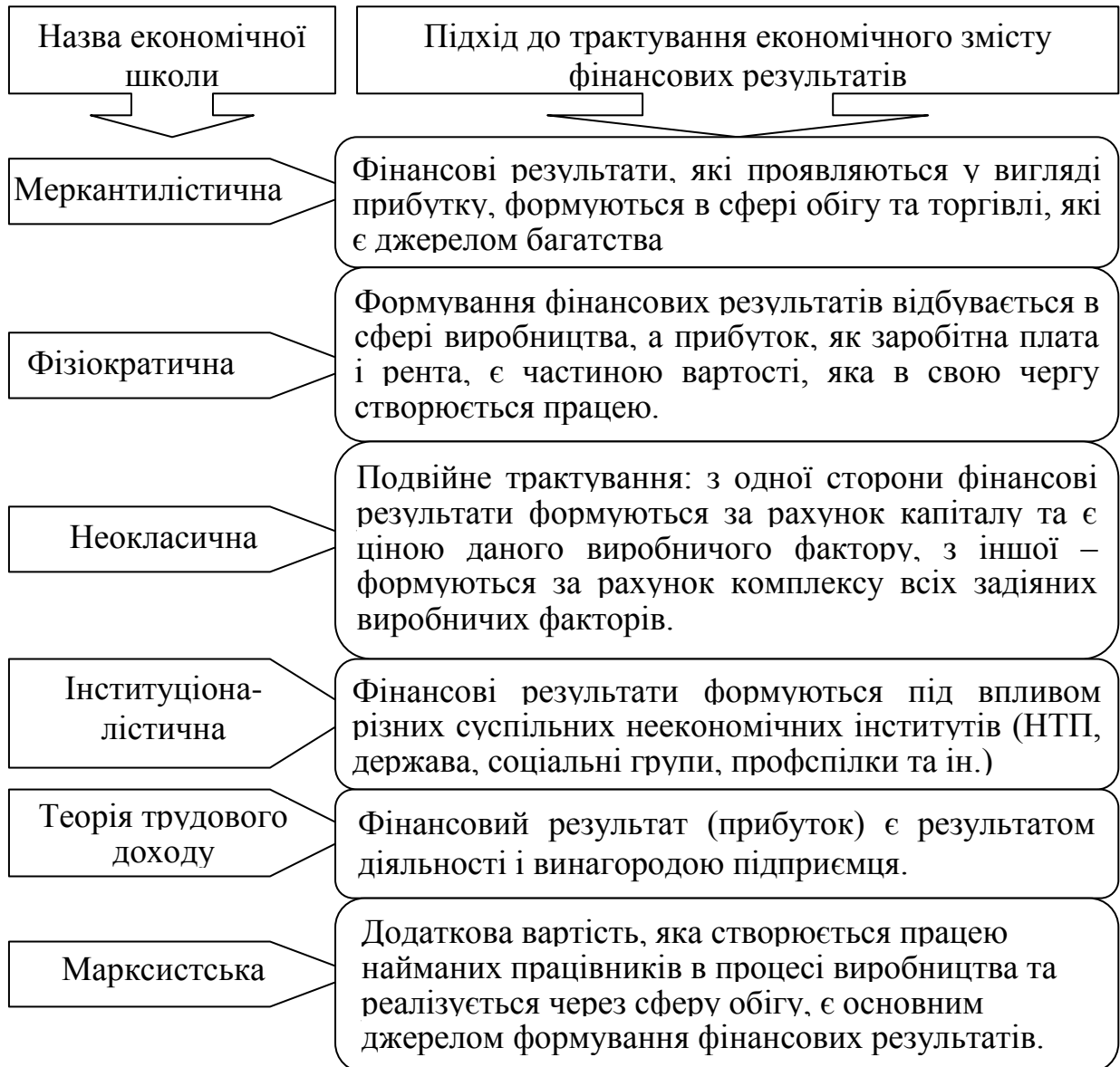

Рис. 1.1. Підходи до трактування змісту економічного результатів фінансових різними економічними школами.

За твердженням Хендріксена Є.С.: «наприкінці ХХ ст. теорія фінансових результатів вступила в чергову стадію свого оновлення, яке тісно пов'язане з новими дослідженнями щодо теорії фірми, яка намагається

досягти не стільки позитивних фінансових результатів прибутку, а скільки – збільшити свій потенціал виробництва. Проте не потрібно недооцінювати важливість позитивного значення фінансових результатів, та мотиви для їх отримання, тому що історія світового бізнесу, його основна передумова говорять про те, що головною метою підприємця власника є отримання прибутку. Конкретний спосіб отримання прибутку завжди відображав економічне, політичне і соціальне становище свого часу» [57, с. 263].

Ми погоджуємося із твердженням Фецович Т.Р. відносно того, що: «фінансовий результат, який є одним із центральних показників діяльності сільськогосподарського підприємства, використовується також як орієнтир, відображаючи напрям його розвитку. У сучасних умовах господарювання зростають самостійність і відповідальність сільськогосподарських підприємств у розробленні та прийнятті управлінських рішень стосовно забезпечення їхньої ефективної діяльності. Ефективність фінансової, інвестиційної та виробничої діяльності підприємства відображається у досягнутих фінансових результатах. Фінансовий результат є тим узагальнюючим показником, що інтегрує всю фінансову діяльність сільськогосподарського підприємства, даючи можливість установити зв'язок між рештою економічних показників» [56, с. 37].

З метою визначення ролі і значення результату фінансового показників потрібно дослідити праці наукові вчених видатних, котрі приймали участь у дослідженні питання даного і здійснити аналіз пояснення категорії даної. В таблиці 1.1 відображено пояснення поняття результат фінансовий.

Зіставляючи представлені в таблиці 1.1 трактування, доцільно звернути увагу на те, що категорія результат фінансовий за винятком незначним пояснюється як різниця між витратами і доходами, прибуток (збиток), кінцеві результати, збільшення (зменшення) капіталу. Таким чином категорію результату фінансового доцільно трактувати як характеристику узагальнену, котра засвідчує:

- а) рівень використання дієвості бази ресурсної залученої;

- б) якість та результативність рішень управлінських прийнятих;
 в) стадії виконання підприємства потенціалу в його зростанні економічному.

Таблиця 1.1

Теоретичні підходи до визначення сутності поняття результат
 фінансовий

Автор	Сутність поняття «фінансовий результат»
Бутинець Ф. Ф. [7]	«Співставлення доходів та витрат підприємства відображених у звіті. Прибуток або збиток організації»
Єфімова О.В. [18]	«Підсумки господарської діяльності підприємства або його підрозділів, приріст (зменшення) вартості власного капіталу, визначені шляхом зіставлення витрат з отриманими доходами»
Вороніна О.О. [11]	«Грошова форма підсумків господарської діяльності організацій або їхніх підрозділів, виражена у прибутках або збитках»
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О. [20]	«1) різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час; 2) приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді»
Козловський В.В. [24]	«Сума валового доходу від звичайної та незвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу»
Мочерний С.В. [34]	«Грошова форма підсумків господарської діяльності організації або її підрозділів, виражена в прибутках або збитках»
Опарін В. М. [37]	«Зіставлення регламентованих податковим законодавством доходів і витрат. Перевищення доходів над витратами становить прибуток, зворотнє явище характеризує збиток»
Пушкар М. С. [43]	«Прибуток або збиток, отриманий в результаті господарської діяльності»
Скалюк Р. В. [46]	«Якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства»
Ткаченко Н. М. [51]	«Доходи діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності»
Худолій Л. М. [58]	«Зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством»
Чебанова М. С., Василенко С. С. [59]	«Прибуток або збиток, одержаний від діяльності підприємства»

Дана своєрідність спонукає до певної різноманітності понятійно-змістову в даній категорії. На нашу думку, важливим є розгляд підходів науковців сьогодення відносно тлумачення поняття результат фінансовий (Рис. 1.2).

Мицак О. доводить те, що: «очевидним є те, що управління

фінансовими результатами передбачає дослідження і використання саме тих чинників, які найвагомніше впливають на результати господарської і фінансової діяльності підприємства й прийняття та реалізацію таких рішень, які сприяли б, з одного боку, підвищенню доходів, а з іншого – зниженню витрат. Задля вирішення першого завдання – підвищення доходів – повинні здійснюватися планування, оцінка, аналіз: ефективності диверсифікації діяльності, цінової політики; виконання поставлених завдань і динаміки продажів; ритмічності продажу; впливу низки чинників (змінність, завантаженість виробничих потужностей, цінова політика, фондоозброєність, кадровий склад тощо) на зміну величини продажів; сезонності виробництва (продажів), критичного обсягу виробництва (продажів) за видами продукції (послуг) тощо. Результати проведених планово-аналітичних розрахунків здебільшого оформляються у вигляді таблиць, що містять фактичні (базові) і планові (очікувані) значення обсягів продажів, відхилення від них у вартісних, натуральних показниках, відсотках» [33, с. 117].

Рис. 1.2. Сутність категорії результат фінансовий (аспект економічний).

Чумаченко М.Г. наголошує на тому, що: «на сучасному етапі розвитку економічної науки, виокремлюють два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства метод порівняння доходів і витрат метод витрати-випуск передбачає визначення прибутку (збитку) згідно принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, тобто визначається різниця між доходами і витратами понесеними для їх отримання у визначеному звітному періоді; метод зміни чистих активів проводиться визначення приросту власного капіталу у звітному періоді як різниці між вартістю власного капіталу на кінець та на початок звітного періоду (якщо власний капітал на кінець звітного періоду збільшується, то господарюючий суб'єкт отримує прибуток, а якщо навпаки збиток» [60, с. 120].

Так, Бутинець Ф.Ф. зазначає, що: «фінансові результати це як прибуток або збиток, отриманий суб'єктом господарювання внаслідок своєї діяльності» [7, с. 11].

Білик М.Д. і Білик Т.О. наголошують на тому, що: «прибуток, або збиток суб'єкта господарювання, що розраховується як різниця між сукупними доходами та витратами і за позитивного результату представляє додаткову вартість, яка виступає одним із джерел фінансування операційної та інвестиційної діяльності» [1, с. 113].

Фецович Т.Р. трактує фінансовий результат як: «узагальнюваний кінцевий результат роботи підприємства, який доцільно розглядати як систему взаємопов'язаних об'єктів: доходів та витрат від операційної діяльності» [56, с. 406].

В свою чергу Вороніна О.О. акцентує увагу на тому, що: «фінансовий результат це якісна характеристика фінансово-господарської діяльності, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства, відображає значущість і сталість розвитку підприємства, кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його складових частин» [11, с. 8].

Аналізуючи НП(С)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зазначити варто, що: «фінансові результати класифікуються відповідно до видів діяльності, а саме операційної діяльності; інвестиційної діяльності; фінансової діяльності; надзвичайних подій» [35].

Добрунік Т.П. чітко стверджує, що: «фінансові результати сільськогосподарських підприємств необхідно розглядати як універсальну економічну категорію, яка віддзеркалює результативність діяльності підприємства шляхом зіставлення доходів, отриманих від певного виду сільськогосподарської продукції або біологічних активів, певної галузі, виду діяльності чи в цілому по підприємству із сумою понесених на їх одержання витрат. Також прибуток є основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів сільськогосподарського підприємства, які забезпечують його розвиток. Чим вищий рівень прибутку, тим менша потреба в залученні коштів із зовнішніх джерел і тим вищий рівень самофінансування розвитку підприємства, забезпечення реалізації стратегічних цілей, підвищення конкурентної позиції підприємства на ринку» [15, с. 77].

Ми погоджуємося з твердженням Єпіфанової І.Ю та Ревенко В.С. стосовно того, що: «фінансовий результат від операційної діяльності це результат операційної діяльності суб'єктів господарювання, що визначається як різниця між доходами та витратами від операційної діяльності, виражена в абсолютних показниках прибутку (збитку). Взагалі фінансовий результат суб'єктів господарювання є одним із найважливіших економічних показників, який зображає ефективність господарювання підприємства за всіма напрямками його діяльності: виробничою, збутовою, постачальницькою, фінансовою, інвестиційною» [17, с. 161].

Також Єпіфанова І.Ю. та Ревенко В.С. акцентують увагу на тому, що: «дослідження фінансового результату від операційної діяльності є неймовірно важливою складовою частиною аналізу загальної фінансової результативності підприємства, оскільки саме операційна діяльність є і основою, і взагалі метою створення цього підприємства. Тому, аналіз

фінансового результату від операційної діяльності в розрізі дослідження фінансового результату будь-якого підприємства є одним із найважливіших етапів. Моніторинг складників фінансового результату від операційної діяльності та правильне втручання, коригування процесу їх утворення, дасть змогу оперативно діяти і самостійно керувати динамікою та розмірами результативного показника – фінансового результату від операційної діяльності, а отже, і фінансового результату підприємства» [17, с. 161].

Ефективність діяльності кожного підприємства сільськогосподарського уточнюється з використанням значень показників фінансових. Головними в показників системі, котра застосовується із ціллю аналізу всеохоплюючого роботи результативності підприємства сільськогосподарського, виступають результати фінансові. Результат фінансовий є показником дієвості процесу операційного чи виробничого підприємства, котрий має вплив на менеджерські рішення, стейкхолдерів рішення, від яких залежать результати економічні господарювання підприємства сільськогосподарського. Результати фінансові пояснюють різноманітні сторони виробничої, постачальницької, інвестиційної, збутової, фінансової і видів діяльності інших підприємства сільськогосподарського і отримують кінцеву оцінку грошову в сукупності показників прибутку (збитку). Прибуток у вигляді результату фінансового підприємства діяльності пояснюється роллю багатоаспектною та сукупністю форм, у котрих виступає він.

1.2. Сутність рентабельності сільськогосподарського підприємства та ключові показники, що її характеризують

Результативність діяльності підприємницької доцільно описувати як показник відносний рентабельність. Рентабельність є складним сукупним критерієм соціально - економічним. На противагу прибутку, рентабельність пояснює дієвість фінансового господарювання будь-якого суб'єкта підприємництва у відповідності до інших суб'єктів, без врахування розміру і

характеру діяльності господарювання. Дана особливість, з одного боку, примножує прибутковість, у вираженні категорії економічної, котра описує відносини економічні між господарюючими суб'єктами відносно дієвості застосування капіталу факторів, а з боку іншого особливості об'єкту і інструментарію керування фінансами.

Сутність поняття рентабельність велика кількість науковців трактують однозначно як дієвість функціонування підприємства, прибутковість розгалужень господарювання, витрат окупність тощо. Чітко визначеного значення рентабельності показники не мають, проте є усталене твердження відносно того, що чим більше коефіцієнту, тим кращим є функціонування підприємства.

В своїх дослідженнях акцентує увагу на рентабельності зв'язки із дієвістю загальною виробництва Калетнік Г. і наголошує, що: «у процесі формування вільного ринкового середовища, яке дає змогу збалансувати попит та пропозицію у межах ринку продовольства, зросло значення економічних методів господарювання, які передбачають використання товарно-грошових відносин між виробниками і споживачами, надання учасникам ринку самостійності у розв'язанні господарських питань, у використанні доходів та формуванні цін» [25, с. 16].

Також Калетнік Г. стверджує, що: «стрімка динаміка сучасного життя породжує нові проблеми, активізує методологічні пошуки, формує нові парадигми вивчення економічних процесів» [25, с. 19].

В. Мазур з колегами наголошує на тому, що: «за результатами дослідження даних, які містяться в бухгалтерській звітності, можна зробити лише попередні висновки про фінансовий стан підприємств» [30, с. 8].

Н. Гудзенко стверджує, що «в умовах невизначеного середовища, що змінюється, ефективне функціонування підприємства часто залежить від можливості розробки та впровадження креативних управлінських рішень, що здійснюються на основі аналітичної інформації» [12, с. 102].

О.А. Мартинюк зазначає, що: «сама система обліку сприятиме

отриманню інформації операційного, тактичного і стратегічного характеру, застосуванню різних аналізів, розширить обсяг інформаційних ресурсів, що в кінцевому результаті впливає на ефективність роботи бізнесу» [31, с. 86].

Н.Г. Пігуль, Т.О. Бочкарьова, Р.О. Кулинич акцентують увагу на тому, що: «для успішного функціонування та розвитку підприємств різних галузей економіки необхідно приділяти увагу такому якісному показнику, як рівень рентабельності, ефективна діяльність підприємств безпосередньо залежить від отриманого прибутку. Саме прибуткове підприємство має фінансові ресурси для розширення діяльності, для інвестицій, для модернізації устаткування та удосконалення технології виробництва» [39, с. 193].

В.М. Опарін стверджує, що: «показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства загалом, прибутковість різних напрямів діяльності виробничої, підприємницької, інвестиційної, окупність витрат тощо» [37, с. 58]. Такої ж думки притримуються А.М. Штангрет та О.І. Копилук. М.Я., що: «прибутковість, тобто ефективність використання капіталу, має назву «рентабельність» [62, с. 136].

О.Д. Третяк акцентує увагу на тому, що: «прибутковість показує абсолютний ефект діяльності підприємства без урахування використаних при цьому ресурсів, тому його варто доповнювати відносним показником – рентабельністю. Відносні показники мають ту перевагу, що вони не перебувають під впливом інфляції, оскільки являють собою різні співвідношення прибутку та вкладеного капіталу» [53, с. 99].

П.Я. Попович наголошує на тому, що: «рентабельність це показник, який дає уявлення про достатність недостатність прибутку порівняно з іншими окремими величинами, що впливають на виробництво, реалізацію і взагалі на фінансово-господарську діяльність підприємства» [41, с. 114].

М.Г. Чумаченко стверджує, що: «рентабельність це показник економічної ефективності виробництва на підприємствах у різних галузях і народному господарстві загалом» [60, с. 121].

М.М. Туріянська трактує поняття рентабельності як таке, що:

«характеризує економічну ефективність виробництва, за якої підприємство за рахунок грошової виручки від реалізації продукції повністю відшкодовує витрати на її виробництво й одержує прибуток для розширеного відтворення» [55, с. 28].

В.І. Блонська проводячи дослідження, стверджує що: «значення слова рентабельність походить з німецької мови *rentabel* дохідний, прибутковий і означає показник економічної ефективності виробництва на підприємствах у різних галузях і народному господарстві загалом» [3, с. 90].

А.В. Бондар стверджує, що: «рентабельність це відносний показник ефективності роботи підприємства і у загальному вигляді він обчислюється як відношення прибутку до витрат» [4, с. 68].

Н.І. Верхоглядова трактує сутність поняття рентабельності як: «співвідношення прибутку та понесених витрат один із основних показників ефективності діяльності суб'єктів господарювання різних форм властивостей, який характеризує інтенсивність їхньої роботи» [10, с. 316].

Ю.А. Долгоруков акцентує увагу на тому, що: «рентабельність це відносний показник інтенсивності виробництва, який характеризує рівень окупності прибутковості відповідних складників процесу виробництва або сукупних витрат підприємства» [16, с. 104].

З метою аналізування стану господарюючого суб'єкта застосовують велику кількість рентабельності показників, в загальній сумі 20-30, всі вони згруповані за певними ознаками, котрі відрізняються у відповідності до факторів, співвідношення прибутку (вартісна оцінка майна (у відповідності до елементів балансу бухгалтерського активу); обсяг джерел формування майна (у відповідності до елементів пасиву балансу бухгалтерського); продукції собівартість, послуг робіт; виручка від продукції продажу, робіт, товарів, послуг.

Традиційною виступає певна кількість поглядів відносно встановлення рентабельності, а саме: дохідний; ресурсний; витратний. У відповідності до того із якими значеннями порівнюють прибуток, виокремлюють такі групи

рентабельності показників (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Підходи до визначення рентабельності показників

Підходи	Тлумачення	Розрахунок
Витратний	Рентабельності рівень продукції, операційної, звичайної і діяльності інвестиційної $R = П / С \times 100\%$, де Р – рентабельності рівень; П – від реалізації прибуток; С – продукції собівартість	Зазначає, яка кількість прибутку припадає на 1 грн. продукції реалізованої собівартості; характеризує виробництва прибутковість продукції, здійснення робіт, послуг надання чи товарів реалізацію
Продажів прибутковість	Рівні чистої рентабельності і валової продажів $R = П / Д \times 100\%$, Д – дохід від продукції реалізації	Свідчить про вагу питому прибутку у сукупній сумі виручки грошової від продукції реалізації
Ресурсний	Рентабельності рівень загальних активів, чи рівень рентабельності загальної, рентабельності рівень капіталу основного, рентабельності рівень капіталу оборотного, рентабельності рівень капіталу власного $R = П / К \times 100\%$, К – капітал	Зазначає, об'єм прибутку, що випадає на гривню одну капіталу інвестованого чи складових його

Стецюк П.А. говорить про те, що: «сама методика визначення прибутку за наростаючим підсумком істотно відрізняється від методики визначення вартості майна за кількома одномоментними значеннями. Тому при стабільно прибутковій операційній діяльності без змін активів рентабельність за даними квартальної та річної звітності буде значно відрізнятись, в той час, як відношення прибутку до витрат, які теж визначаються наростаючим підсумком, залишиться незмінним» [48, с. 78].

На думку Терещенко О.О.: «важливо те, що, оскільки будь-який коефіцієнт рентабельності є вираженим у відсотках або частках у вигляді відносної величини, для проведення аналізу необхідно здійснити його порівняння з певною базовою величиною. У цьому підході криються проблеми, пов'язані з використанням середніх величин за досліджуваний період дані беруться з активу та пасиву бухгалтерського балансу і середнє значення визначається для показників на початок і кінець календарного року,

рідше як середнє хронологічне по кварталах» [48, с. 78].

До прикладу, підприємство безперервно залучає кошти запозичені, котрих на момент складання звітності ще немає. В ситуації, що склалася значно зросте рентабельність, така ситуація свідчить про те, що інформація була викрєвлена. Шляхи вирішення даної проблеми реалізуються за рахунок рентабельності показника середньозваженого для необхідної особи юридичної, що розраховується за відношення сум певних показників обліку бухгалтерського і звітності фінансової період декількох періодів податкових з використанням формули 1.1:

$$R_{cp} = (\sum P_n / \sum D_n) \times 100 \quad (1.1)$$

де R_{cp} – значення середньозважене рентабельності показника для необхідної особи юридичної;

P_n, D_n – інформація обліку бухгалтерського і звітності фінансової n-го періоду податкового необхідної особи юридичної, котрі застосовуються в момент розрахунку рентабельності показника відповідного у відповідності її підпунктом 39.3.2.5 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 Податкового кодексу України.

Показники рентабельності відображають ступінь досягнення цілей підприємств і характеризують, з одного боку, віддачу від вкладених коштів, а з іншого – ефективність менеджменту.

Вчені-економісти довели, що в умовах збиткової діяльності підприємства визначені рентабельності коефіцієнти є майже непотрібними, а отже визначення рентабельність негативна виступає умовним.

За твердженням Н.М. Ткаченко: «відсутність єдності у формуванні системи показників рентабельності, визначення областей і напрямків їх використання в аналітичній роботі, дозволили ідентифікувати відносні індикатори рентабельності за трьома класифікаційними ознаками: показники рентабельності капіталу за двома економічними характеристиками економічна і фінансова рентабельність, показники рентабельності діяльності з включенням в систему рентабельності виробництва і продажів, показники

рентабельності на основі потоків грошових коштів» [51, с. 452].

Значення одержані рентабельності коефіцієнтів капіталу мають на меті комплексне оцінювання структури капіталу сукупного підприємств сільськогосподарських усіх, що не зараховується до методології аналізу фінансового органами контролюючими, в умовах діагностування функцій прибутку аналізу, котра включає в себе власників інтереси.

На думку Л.М. Янчева, І.Б. Чернікова, С.О. Кузнецова: «рівні рентабельності діяльності характеризують ефективність всієї підприємницької діяльності і продажів, що пов'язано з реалізацією управлінської функції прибутку і досягненням максимального економічного ефекту в результаті дотримання допустимого співвідношення прибутку, витрат і беззбитковості виробництва. Цей комплекс індикаторів рентабельності важливий, перш за все, для топ менеджменту і внутрішнього контролю. Безумовно, третя група коефіцієнтів рентабельності на основі оцінки грошових потоків акумулює інформацію, значущу для широкого кола користувачів, включаючи партнерів по бізнесу і персонал. При оцінці ефективності стійкості розвитку суб'єктів господарювання, приплив грошових ресурсів, пов'язаний із прибутком, є гарантом забезпечення платоспроможності, що попереджає ймовірність самоліквідації і банкрутства організації» [63, с. 112].

Опарін В.М. зазначає: «застосування багаторівневої методики аналізу рентабельності на основі системи порівнянних аналітичних показників за групами сільськогосподарських підприємств, що здійснюють певний вид діяльність, передбачає порівняння коефіцієнтів рентабельності з середньогалузевими значеннями по галузі. Слід зазначити, що включення показників рентабельності проданих товарів продукції, робіт, послуг і активів має концептуальне значення, так як ці економічні індикатори є ключовими при самостійній оцінці ризиків податкових перевірок» [37, с. 59].

У залежності від спеціалізації підприємства сільськогосподарського, рентабельності показник нормативний може відрізнятися.

К.А. Пріб акцентує увагу на тому, що: «якщо сільськогосподарського підприємство працює ефективно, раціонально використовує ресурси і основні засоби, значить воно рентабельне. Іншими словами, рентабельність це показник одержаного прибутку до середнього показника вартості основних і обігових коштів. Показник рентабельності досить багатогранний, його можна розглядати в різних ракурсах діяльності сільськогосподарського підприємства. Обчислюється він шляхом визначення відношення отриманого прибутку до величини обороту товару або розміру капітальних засобів компанії. Важливим фактором для визначення рентабельності сільськогосподарських підприємств є порівняльний аналіз з показниками подібних підприємств» [42, с. 85].

Система рентабельності показників наведена на рисунку 1.3.

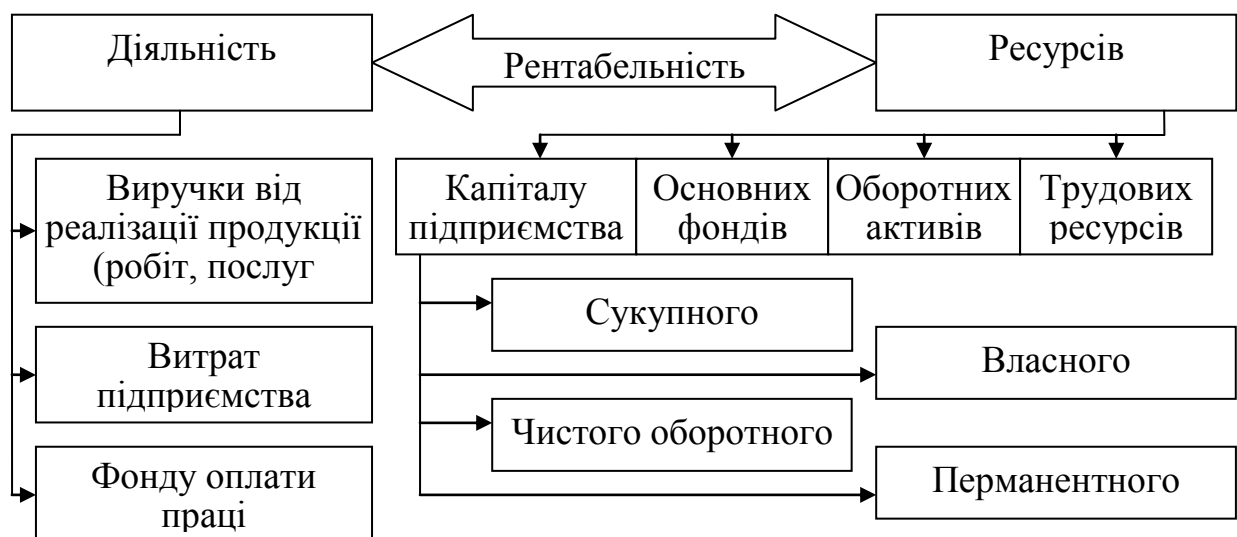

Рис. 1.3. Система показників рентабельності сільськогосподарських підприємств.

Отже підсумовуючи, доцільно зазначити, що прибуток як кінцевий результат фінансовий господарювання підприємств виступає різницею між доходів сумою загальною та коштами вкладеними у виробничий процес і продаж продукції збитки від різноманітних операцій господарських періоду звітнього. Рентабельності показники детальніше в порівнянні із прибутком, описують кінцеві підсумки господарювання, адже їх обсяг показує ефекту

співвідношення із капіталом вкладеним чи використаними ресурсами.

Рентабельність повністю перекликається з одержанням прибутку. Проте, рентабельність неможливо порівнювати із сумою абсолютною прибутку отриманого.

Практика функціонування підприємств дозволяє розраховувати рентабельності показники: продаж рентабельність; активів рентабельність; капіталу власного рентабельність; інвестицій рентабельність; діяльності рентабельність; продукції рентабельність.

За Терещенком О.О.: «основним джерелом інформації щодо оцінки рентабельності роботи суб'єктів господарювання є форми 1 та 2 фінансової звітності підприємства. У формі 2 Звіт про фінансові результати Звіт про сукупний дохід міститься інформація щодо чистого прибутку підприємства та витрат за видами діяльності та елементами, які були здійсненні для отримання доходу та відповідного прибутку. Форма 1 Баланс Звіт про фінансовий стан містить дані щодо ресурсів підприємства, які використовуються для отримання доходу та прибутку. Співвідношення прибутку з витратами та ресурсами характеризує ефективність їх використання, тобто саме рентабельність» [49, с. 74].

Закордонні керівники підприємств показник оборотних коштів рентабельності ототожнюють з маржею комерційною. Її обсяг перебуває в межах 5-30%, дана варіація пояснюється видом діяльності та масштабуванням підприємства (рис. 1.4).

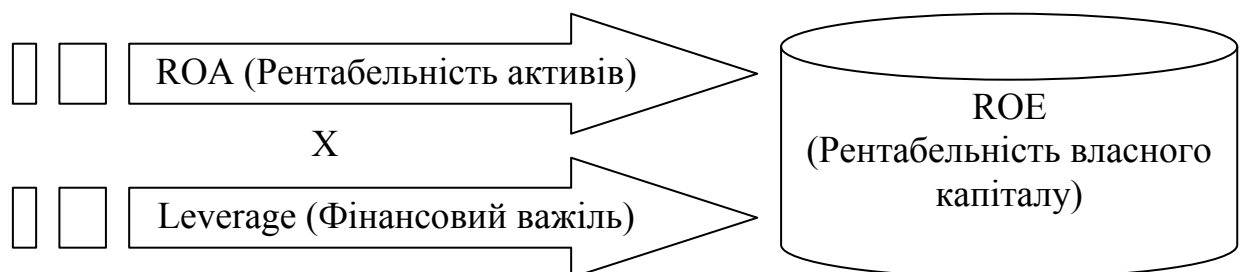

Рис. 1.4. Система показників підприємства рентабельності за методикою закордонною.

В ході здійсненого дослідження діяльності аналізу підприємств

сільськогосподарських, отримуються рентабельності показники у відповідності до чотирьох параметрів. В якій мірі капітал власний рентабельний, в такій же мірі перебуває рівень розвитку підприємства аналізованого, можливість чи неможливість капіталу акціонерного одержувати прибуток. Отже, таким чином знаходять рентабельність акціонерну.

Наступним видом рентабельності виступає важеля ефект, він виражає взаємозалежність капіталу власного та позичкового. Ключова його ціль визначити, рівень раціональності використання коштів позичкових, та визначити його залежність у відповідності до капіталу власного.

1.3. Методика оцінки ефективності формування і використання фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.

В умовах сьогодення, будь яке підприємство сільськогосподарське має на меті покращення результатів фінансових власного господарювання, адже більша доля прибутку перенаправляється на виробництво подальше, покращення бази технологічної, та тільки мала частина стає прибутком чистим підприємства. Враховуючи умови вищенаведені аспекти покращення керування результатами фінансовими господарювання підприємства сільськогосподарського посідає ключову роль у політиці виробництва на підприємстві.

А.С. Остапенко зазначає: «варто зазначити, що управління результатами фінансовими сільськогосподарського підприємства ґрунтується на принципах загальних таких як спланованість, цілеспрямованість, дисципліна, компетентність, ієрархічність, стимулювання, взаємозалежності (управління відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів), оптимальності (необхідно обрати найкраще управлінське рішення в конкретній ситуації), гнучкості, тобто можливості системи управління адаптуватися до змін середовища» [38, с. 199].

Елементи основоположні системи керування результатом фінансовим діяльності підприємства сільськогосподарського зазначені на рисунку 1.5.

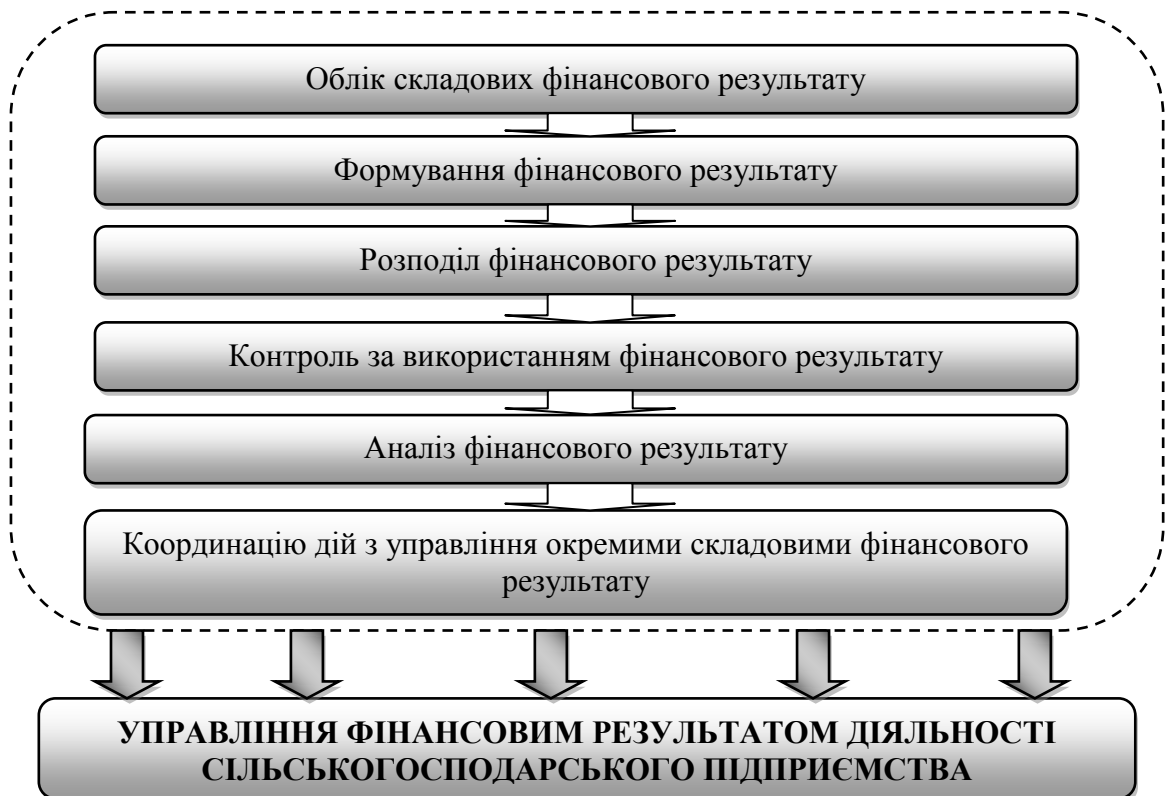

Рис. 1.5. Система керування фінансовим результатом діяльності підприємства сільськогосподарського.

Аналізуючи рисунок 1.5 доцільно зазначити, що керування результатами фінансовими підприємства сільськогосподарського виступає важливим елементом в загальній системі керування підприємством, отже виступає складною будовою, котра надає можливість забезпечувати дієвість роботи підприємства сільськогосподарського за рахунок реалізації великої кількості функцій керування, ключовими виступають організація, планування, мотивація і контроль.

Надання оцінки результатам фінансовим займає ключовий сегмент забезпечення інформаційного в умовах прийняття рішень управлінських. Функціонує значна кількість методичних прийомів в аналізі дієвості генерування і розподілу результатів фінансових. Важливо дослідити погляди різних науковців та їх підходи методичні, щодо аналізу результатів

фінансових.

Г. В. Савицька пропонує: «проводити аналіз фінансових результатів діяльності організації послідовно проводячи:

1. Аналіз складу і динаміки прибили. Для цього в процесі аналізу використовуються розраховуються наступні показники: маржинальний прибуток; прибуток від реалізації продукції; фінансовий результат до виплати відсотків і податків; чистий прибуток; капіталізована прибуток; споживана прибуток. Причому автор говорить, що використання того чи іншого показника прибили залежить від мети аналізу. У процесі аналізу необхідно визначити склад прибили, її структуру, динаміку і виконання плану за звітний рік.

2 Аналіз фінансових результатів від реалізації продукції і послуг. У процесі аналізу вивчаються динаміка, виконання плану прибили від продажу продукції і визначаються фактори зміни її суми.

3 Аналіз цінової політики підприємства. Проводиться дослідження вплив на зміну рівня середньо реалізаційних цінух наступних факторів: якість реалізованої продукції, терміни реалізації, ринки збуту, кон'юнктура ринка, інфляційні процеси.

4 Аналіз інших доходів і витрат. На даному етапі вивчаються склад, динаміка, виконання плану і фактори зміни суми отриманих збитків і прибили.

5 Аналіз рентабельності підприємства. Спочатку пропонується визначити рентабельність продукції, рентабельність продажів, рентабельність сукупного капіталу. Далі в процесі аналізу вивчається динаміка даних показників.

6 Аналіз використання прибили. Цей етап передбачає вивчення факторів зміни величини оподаткованого прибили, суми виплачених дивідендів, відсотків, податків з прибили, розміру чистого спожитої і капіталізованого прибили» [45, с. 312].

А. Д. Шеремет зазначає що: «послідовність аналізу і оцінки прибутку і

рентабельності продукції. 1 Формується ряд показників, що характеризують фінансові результати організації. Для цього виділяються такі показники, як валовий прибуток, прибуток (збиток) від продажів, прибуток (збиток) до оподаткування, чистий прибуток (нерозподілений прибуток (збиток)) звітного періоду. Валовий прибуток визначається як різниця між виручкою від продажу товарів, продукції, робіт, послуг (за мінусом ПДВ, акцизів і аналогічних обов'язкових платежів) і собівартістю проданих товарів, продукції, робіт і послуг. Виручку від реалізації товарів, продукції, робіт і послуг називають доходами від звичайних видів діяльності. Витрати на виробництво товарів, продукції, робіт і послуг вважають витратами по звичайних видах діяльності» [61, с. 212].

Прибуток валовий визначають за формулою:

$$ВП = ВР - С \quad (1.2)$$

де ВП – прибуток валовий;

ВР – від реалізації виручка;

С – товарів проданих собівартість, продукції, робіт та послуг.

Прибуток (збиток) від продажів представляє собою результат фінансовий від діяльності видів звичайних:

$$ПР_{пр} = ВП - УР - КР \quad (1.3)$$

де ПР_{пр} – від продажу прибуток (збиток);

ВП – прибуток валовий;

УР – на управління витрати;

КР – витрати комерційні.

Прибуток (збиток) до оподаткування - результат фінансовий від всіх діяльності видів:

$$ПР_{до\ о/п} = ПР_{пр} + Д_{уч} + \%_{до\ получ} - \%_{до\ обл} + Д_{пр} - Р_{пр} \quad (1.4)$$

де ПР_{до о/п} – Прибуток (збиток) до оподаткування;

Д_{уч} – доходи в інших організаціях від участі;

%_{до получ} – до отримання відсотки;

%_{до обл} – до оплати відсотки;

Дпр – доходи інші;

Рпр – витрати інші.

Прибуток чистий (збиток) – Фінальний результат фінансовий, котрий на підприємстві залишився і є можливим до розподілу:

$$Чп = ПР_{до\ о/п} - Нпр + \Delta ОНА - \Delta ОНЗ \quad (1.5)$$

Чп – прибуток (збиток) чистий;

ПР_{до о/п} – до оподаткування прибуток (збиток);

Нпр – на прибуток податок поточний;

Δ ОНА – активів податкових відкладених зміна;

Δ ОНЗ – зміна зобов'язань податкових відкладених

Наступними етапами А.Д. Шеремет виокремлює: «2 Аналіз проводиться як за абсолютними показниками прибили, так і за її відносними показниками, наприклад показник рентабельності продажів, що дорівнює відношенню прибили до виручки від продажу.

3 Наступним етапом здійснюється дослідження впливу різних чинників на величину прибили і рентабельність продажів. Всі фактори поділяються на дві групи: зовнішні і внутрішні.

4 Далі вивчається вплив інфляції на фінансові результати від продажу продукції.

5 Вивчається якість прибили, наводиться узагальнена характеристика структури джерел формування прибили.

6 Проводиться аналіз рентабельності активів підприємства.

7 Здійснюється маржинальний аналіз прибутку» [61, с. 228].

О.В. Єфімова в своїй методиці говорить про те, що: «ключовим завданням аналізу фінансових результатів є виділення стабільно одержуваних доходів. При цьому він вважає необхідністю проведення зовнішнього і внутрішнього аналізу фінансових результатів і виділяє наступні етапи в їх проведенні зовнішній і внутрішній. Зовнішній аналіз проводиться в два етапи.

1 Вивчення коментарів і пояснювальної записки до річної звітності, це

дає уявлення про принципи формування доходів і витрат в даній компанії.

2 Вивчення звіту про фінансові результати організації.

Внутрішній аналіз фінансових результатів складається з трьох етапів.

1 Вивчається вплив діючих в організації облікових принципів в частині оцінки статей активів, змін облікової політики, доходів і витрат.

2 Розкриваються причини зміни кінцевого фінансового результату, виявляються стабільні і випадкові чинники, що вплинули на ці зміни.

3 Поглиблений аналіз фінансових результатів в розрізі центрів відповідальності з використанням даних управлінського обліку про доходи та витрати. При цьому оцінюється якість отриманого фінансового результату, прогнозуються майбутні результати, проводиться аналіз прибутковості (рентабельності) діяльності організації» [18, с. 175].

Висновки до розділу 1.

1. Результат фінансовий є показником дієвості процесу операційного чи виробничого підприємства, котрий має вплив на менеджерські рішення, стейкхолдерів рішення, від яких залежать результати економічні господарювання підприємства сільськогосподарського. Результати фінансові пояснюють різноманітні сторони виробничої, постачальницької, інвестиційної, збутової, фінансової і видів діяльності інших підприємства сільськогосподарського і отримують кінцеву оцінку грошову в сукупності показників прибутку (збитку).

2. Прибуток як кінцевий результат фінансовий господарювання підприємств виступає різницею між доходів сумою загальною та коштами вкладеними у виробничий процес і продаж продукції збитки від різноманітних операцій господарських періоду звітнього. Рентабельності показники детальніше в порівнянні із прибутком, описують кінцеві підсумки господарювання, адже їх обсяг показує ефекту співвідношення із капіталом вкладеним чи ресурсами використаними.

3. Ключовим інформаційним джерелом відносно оцінювання рентабельності господарюючих підприємств виступають звітності форми 1 і 2 фінансової . Форма 2 Звіт про результати фінансові (про дохід сукупний Звіт) генерує в собі інформацію стосовно прибутку чистого підприємства і трат (за діяльності видами і елементами), котрі були реалізовані з метою одержання доходу і певного прибутку. Форма 1 Баланс (Звіт про стан фінансовий) генерує в собі дані відносно ресурсного потенціалу підприємства, котрі застосовуються з метою одержання доходу і прибутку. Співставлення прибутку та витрат і ресурсним забезпеченням пояснює діяльність їх застосування, рентабельність безпосередньо.

4. Керування результатами фінансовими підприємства сільськогосподарського виступає важливим елементом в загальній системі керування підприємством, отже виступає складною будовою, котра надає можливість забезпечувати дієвість роботи підприємства сільськогосподарського за рахунок реалізації великої кількості функцій керування, ключовими виступають організація, планування, мотивація і контроль.

5. Надання оцінки результатам фінансовим займає ключовий сегмент забезпечення інформаційного в умовах прийняття рішень управлінських. Функціонує значна кількість методичних прийомів в аналізі дієвості генерування і розподілу результатів фінансових. Важливо дослідити погляди різних науковців та їх підходи методичні, щодо аналізу результатів фінансових.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Іванівка».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Іванівка» створено 30 жовтня 2000 року із розміром статутного капіталу 11800 гривень, двома власниками Лапочкіним Андрієм Георгійовичем (50%) та Палієнко Наталією Григорівною (50%). В ТОВ «Іванівка» основний вид діяльності є 01.11 «Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур».

Керівник сільськогосподарського підприємства – директор Лапочкін Андрій Георгійович. код ЄДРПОУ 31004377, номер податковий індивідуальний: 310043704195. Юридична і фізичні адреси підприємства: 52300, Дніпропетровська обл., Криничанський р-н, селище міського типу Кринички, вул. Будівельників, будинок 9.

Головна мета, з якою було створено товариство – це прибутку одержання шляхом за рахунок досягнення максимального задоволення потреб працівників та партнерів товарами та послугами. У виробничому процесі товариства приймають участь висококваліфіковані фахівці із великим досвідом роботи.

Сил продуктивних розвиток, масштаби виробництва і матеріальне забезпечення підприємства залежний від унікальних особливостей та рівня дієвості землі застосування. В сільськогосподарському виробництві роль землі визначається тим, що їй притаманна специфічна унікальна властивість - родючість.

Для кращого ознайомлення із земельними ресурсами ТОВ «Іванівка» розглянемо таблицю 2.1. Дослідивши інформацію таблиці 2.1 ми бачимо збільшення загальної земельної площі на 94 га. Порівнюючи загальну земельну площу з кількістю працівників бачимо що, зміни не досить значні в

порівнянні за п'ять років збільшилися на 6,74 %. Ці зміни зумовлені взяттям в оренду підприємством більшу кількість земельних плаїв, а кількість працівників, яка обробляє цю землю зменшилася у відсотковому співвідношенні на 4,81 %.

Таблиця 2.1

Склад і структура угідь земельних ТОВ «Іванівка»

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2020 до 2016, %
Площа с.-г. угідь, га	5846	5802	5854	5912	5940	101,61
Площа ріллі, га	5846	5802	5854	5912	5940	101,61
Рівень розораності земель, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,00
Працівників середньорічна, чол.	104	93	100	98	99	95,19
Приходиться на 1 робітника, га: - с/г угідь	56,2	62,4	58,5	60,3	60,0	106,74
- ріллі	56,2	62,4	58,5	60,3	60,0	106,74

Розораності землі рівень в ТОВ «Іванівка» знаходиться на абсолютному рівні, оскільки вся площа сільськогосподарських угідь відведена під рілля.

Характеризувати рівень ефективності виробництва неможливо без визначення спеціалізації господарства. Завдяки спеціалізації можна значно підвищувати продуктивність праці, дієвість застосування капіталу. ТОВ «Іванівка» має зернову спеціалізацію, це засвідчує інформація з таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Склад і структура продукції товарної в ТОВ «Іванівка»

Вид продукції	2016р.		2017р.		2018р.		2019р.		2020р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Озима пшениця	2436,4	4,51	263,6	0,43	7270	10,05	1628,2	2,08	1,6	0,002
Кукурудза на зерно	15173,2	28,12	7789,6	12,61	14575,4	20,15	30283,1	38,71	22494,7	23,51
Ячмінь	2788	5,17	2371,7	3,84	4176,7	5,77	4336,3	5,54	6984,1	7,30
Горох	515,3	0,95	4064,1	6,58	3009,7	4,16	3258,9	4,17	5923,9	6,19
Соняшник	18856,5	34,94	23272,0	37,67	29969,6	41,43	19251,6	24,61	42426,5	44,35
Соя	1991,1	3,69	6331,6	10,25	1067,1	1,48	903	1,15	15,3	0,02
Ріпак	12202,8	22,61	17683,4	28,63	12270,4	16,96	18567,4	23,73	17825,2	18,63
Всього по підприємству	53963,3	100,0	61776,0	100,0	72338,9	100,0	78228,5	100,0	95671,3	100,0

Досліджуючи дані таблиці 2.2, можна сказати, що товариство спеціалізується на виробництві соняшнику та кукурудзи на зерно, причому варто відмітити, що частка соняшнику у 2020 році порівняно з 2016 роком збільшилась. Також доцільно наголосити на тому, що підприємство інтенсивно нарощує об'єми виробництва ріпаку, а от виробництво озимої пшениці різко зменшилося на 99,9 % в 2020 році. В цілому по ТОВ «Іванівка» можна побачити збільшення об'ємів товарної продукції у 2020 році у порівнянні з 2016 роком на 41708 тис. грн.

З метою виокремлення спеціалізації рівня побудований ряд ранжируваний, та прораховано спеціалізації коефіцієнт (табл. 2.3):

$$K = 100 : (\sum PVi (2i - 1)), \quad (2.1)$$

де PVi – частка i -го виду продукції для реалізації у підсумковому її об'єму;
 i – порядковий номер різновидів позицій окремих продукції по питомій їх у ранжируваному ряді.

Таблиця 2.3

Ранжируваний ряд ваги питомої видів окремих продукції, %

Рік	1	2	3	4	5	6	7	K
2016	34,94	28,12	22,61	5,17	4,51	3,69	0,95	0,296
2017	37,67	28,63	12,61	10,25	6,58	3,84	0,43	0,322
2018	41,43	20,15	16,96	10,05	5,77	4,16	1,48	0,312
2019	38,71	24,61	23,73	5,54	4,17	2,08	1,15	0,313
2020	44,35	23,51	18,63	7,3	6,19	0,02	0,002	0,359

Коефіцієнт спеціалізації, який розрахований в таблиці 2.3 для ТОВ «Іванівка» знаходиться в межах від 0,296 до 0,359, отже, доцільним є підсумувати, що товариство має середній рівень спеціалізації.

Варіацію спеціалізації коефіцієнта зобразимо на рисунку 2.1. На рисунку 2.1. видно, що з кожним роком коефіцієнт спеціалізації має позитивну тенденцію до збільшення, оскільки товариство вирощування озимої пшениці та сої за досліджуваний період.

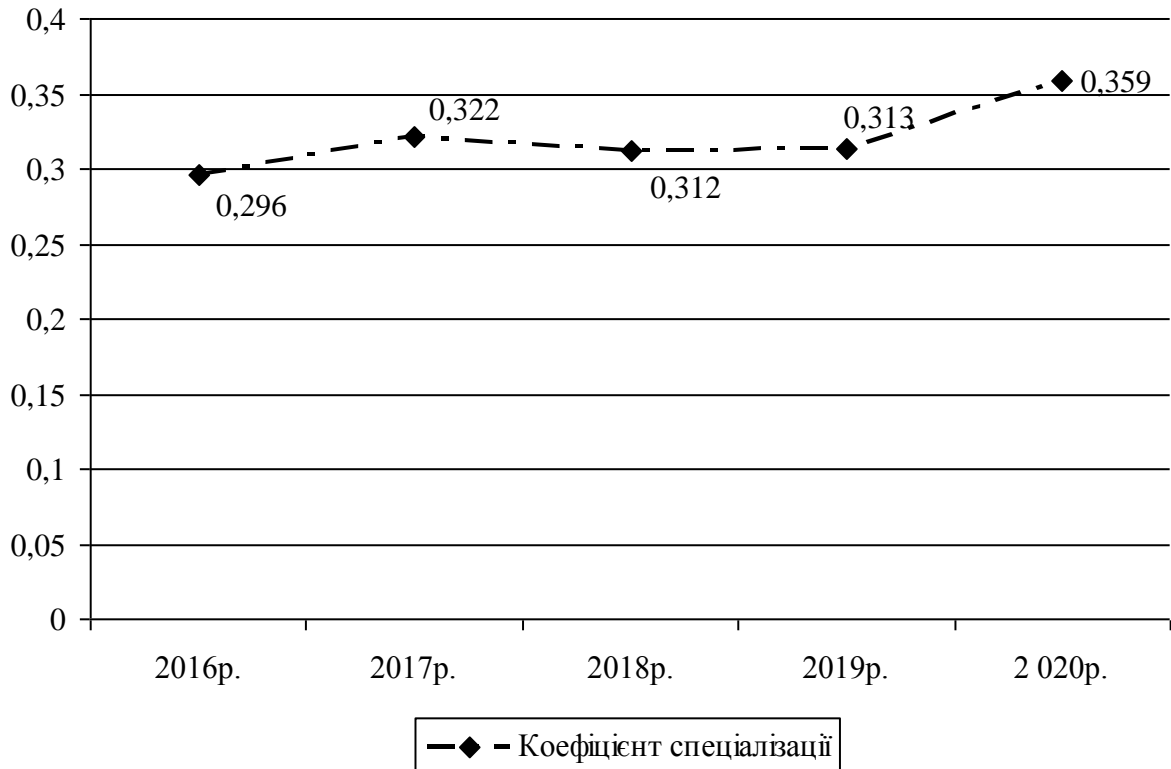

Рис. 2.1. Динаміка коефіцієнта спеціалізації ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр.

На підприємстві дієвість використання засобів основних і оборотних відіграє надзвичайну роль, адже має вагомий вплив на підсумкову дієвість загальної структури залучених фондів. Дану ситуацію варто охарактеризувати тим, що обороту тривалість фондів оборотних і основних суттєво відрізняється із-за принципових відмінностей за їх роллю участі в процесі господарському оборотних і основних забезпечень. Якщо оборотні одноразово, безповоротно використовуються у циклі кожному його, то основні фонди – велику кількість разів приймають участь у виробничому процесі. Дієвість економічну застосування засобів основних та оборотних описують такі показники, що представлені в таблиці 2.4.

Здійснивши аналіз таблиці 2.4 доречно зауважити, що вартість середньорічна фондів основних на протязі п'яти років збільшувалася, і в 2020 році вартість по висилася на 74,82 % відносно до 2016 року. Але потрібно зауважити, якщо порівнювати 2019 р. і 2020 р., то видно, що вартість фондів

основних знизилася на 4666 тис грн. за рахунок продажу засобів основних.

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки засобів основних і оборотних, забезпеченості рівень та ефективність їх використання в ТОВ «Іванівка»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення 2020 р. до 2016 р., %
Вартість фондів основних, тис. грн.	27723,0	36689,0	49252,0	53132,0	48466,0	174,82
Вартість фондів оборотних, тис. грн.	68765,0	77554,0	49252,0	99829,0	111212,0	161,73
Продукція валова тис. грн.	45371,0	51357,0	60605,8	81720,8	85814,3	189,14
в розрахунку на 100 га с.-г. угідь фондозабезпеченість, тис. грн.	474,2	632,4	841,3	898,7	815,9	172,06
Праці фондоозброєність в розрахунку на 1 працівника середньорічного, тис. грн.	266,6	394,5	492,5	542,2	489,6	183,65
в розрахунку на 100 грн. фондів основних, грн. Фондовіддача.	163,7	140,0	123,1	153,8	177,1	108,19
Фондоємність 100 грн. продукції валової, тис. грн.	61,1	71,4	81,3	65,0	56,5	92,43
Вартість фондів оборотних в розрахунку на 100 га с.-г. угідь тис. грн.	1176,3	1336,7	841,3	1688,6	1872,3	159,17

Вартість засобів оборотних впродовж п'яти років збільшувалась і у 2020 році становила 111212,0 тис. грн., що на 61,73 % більше ніж у 2016 році. Продукція валова збільшилась лише на 89,14 %. Фондозабезпеченість збільшилася на 341,7 тис. грн., що свідчить про те, що вартість засобів основних яка припадає на 100 га угідь сільськогосподарських збільшилася. Фондоозброєність збільшувалась впродовж п'яти років, це пояснюється збільшенням вартості середньорічної засобів основних, а також зниженням працівників чисельності у 2020 році. Фондовіддача у 2020 році збільшилась на 13,4 тис. грн. це пояснюється більш дієвим використанням засобів основних, Фондоємність зменшилась на 4,6 тис. грн. Вартість фондів оборотних в розрахунку на 100 га с.-г. угідь також збільшився на 59,17 %.

Виробництво сільськогосподарське, як і будь-яке інше, не можливе без

вкладення праці. Для здійснення різноманітних виробничих процесів необхідні ресурси трудові.

Ф.Ф. Бутинець зазначає, що: «частина населення, яка володіє необхідними фізичними даними, знаннями і навиками праці у певній галузі відноситься до трудових ресурсів. Достатня забезпеченість господарства потрібними трудовими ресурсами, їх раціональне застосування, високий рівень продуктивності праці мають велике значення для підвищення ефективності виробництва» [8, с. 247].

Для оцінки забезпеченості господарства робочою силою, запасу праці, часу робочого використання коефіцієнта та рівня трудової активності, використаємо дані, розміщені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз динаміки ресурсів трудових та дієвість їх використання в ТОВ
«Іванівка»

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення 2020 р. до 2016 р., %
Продукція валова тис. грн.	45371,0	51357,0	60605,8	81720,8	85814,3	189,14
в т.ч. в рослинництві	45371,0	51357,0	60605,8	81720,8	85814,3	189,14
в тваринництві	-	-	-	-	-	-
Середньорічна працівників кількість, чел. – всього:	104	93	100	98	99	95,19
в т.ч. в рослинництві	104	93	100	98	99	95,19
в тваринництві	-	-	-	-	-	-
Річна праці продуктивність, тис. грн. – всього:	436	552	606	834	867	198,69
в т.ч. в рослинництві	436	552	606	834	867	198,69
в тваринництві	-	-	-	-	-	-

Здійснивши аналіз варіації ресурсів трудових ТОВ «Іванівка» видно, що кількість середньорічна працівників за період досліджуваній має динаміку негативну, в 2020 році в порівнянні з 2016 роком кількість працівників середньорічна зменшилася на 5 чоловік такі зміни зумовлені потребами виробничими товариства. Також з таблиці 2.5 видно, що всі в

рослинництві працівники зайняті, тому що в товаристві відсутня тваринництва галузь.

Праці продуктивність Річна в 2020 році в порівнянні з 2016 роком збільшилась на 98,69 %, це зумовлено збільшенням річного продукції обсягу в товаристві.

2.2. Аналіз джерел формування фінансових результатів товариства.

Як стверджує Т.І. Тесленко: «Фінансовий результат завершує цикл діяльності товариства, пов'язаний з виробництвом та реалізацією продукції (виконаних робіт, наданих послуг) та одночасно виступає необхідною умовою наступного витка його діяльності. Високі значення фінансових результатів діяльності товариства забезпечують зміцнення бюджету держави за допомогою податкових вилучень, сприяють зростанню інвестиційної рентабельності товариства, його ділової активності у виробничій та фінансовій сферах» [50, с. 357].

Для ТОВ «Іванівка» одержання результату фінансового свідчить про закріплення в суспільстві результативності діяльності його та отримання ефекту від виготовленого підприємством продукту у вигляді продукції, послуг чи робіт. Отже, фінішним результатом фінансовим для підприємства стане різниця результативності від продажу та затрат, що підприємство витратило на їх одержання. В контексті держави фінішним результатом фінансовим діяльності ТОВ «Іванівка» виступатиме податок, котрий перебуває в складі його. Власники та інвестори вважатимуть кінцевим результатом фінансовим поділену на їх користь долю прибутку оподаткування після. Чистим фінішним результатом фінансовим підприємства з метою розвитку виробничого та соціального добробуту є прибуток, котрий залишився після сплати податків і дивідендів сплачених власникам, кредиторам відсотків .

Теоретичним підґрунтям аналізу результатів фінансових

функціонування підприємства виступає підхід цільовий, а саме. чітко регламентування і генерування мети аналізу, їх варіація та впорядкування, і трактування аналізу завдань.

Аналізування доходів та витрат ТОВ «Іванівка» має попередній, характер вступний стосовно аналізу подальшого результатів фінансових підприємства. Аналіз результатів фінансових дає загальну картину впливу факторного сукупності повної доходів та витрат підприємства на його прибуток чистий.

Для оцінки майна ТОВ «Іванівка» розглянемо його наявність і рух, здійснення аналізу капіталу здійснюється для визначення стану співвідношення власного капіталу із зобов'язаннями, що також впливає на фінансовий стан товариства (табл. 2.6)

Таблиця 2.6

Оцінка майна та капіталу ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр., тис. грн.

Види активів (майна) та пасивів (капіталу)	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення у % 2020р. до 2016р.
Майно - усього	153019	178316	200254	219086	254500	166,32
Необоротні активи	37129	49544	65225	72826	93855	252,78
Основні засоби	27723	36689	49252	53132	48466	174,82
Оборотні активи	115890	128772	135029	146260	160645	138,62
Запаси	50959	60033	75790	77438	88112	172,91
Поточна заборгованість дебіторська	63100	67524	54642	60485	65893	104,43
Гроші, їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції	1831	714	1789	3845	1173	64,06
Інші активи оборотні	-	35	-	0-	7	-
Витрати майбутніх періодів	-	466	2808	4492	5460	-
Капітал - усього	153019	178316	200254	219086	254500	166,32
Власний капітал	150840	173172	196937	213479	249347	165,31
Капітал зареєстрований (пайовий)	12	12	12	12	12	100,00
Забезпечення та Зобов'язання	2179	5144	3317	5607	5153	236,48
Зобов'язання поточні	2179	5144	3317	5607	5153	236,48
Поточна заборгованість кредиторська	994	1978	1588	3187	850	85,51

Аналіз майна товариства показав, що його величина за п'ять років збільшилася на 101481,0 тис. грн. або 66,32 % (рис. 2.2), при цьому спостерігається зменшення суми грошових коштів на 35,94 %. В структурі майна ТОВ «Іванівка» найбільшу питому вагу займають оборотні активи, які збільшилися на 50,67 %.

Структура капіталу товариства свідчить про скорочення заборгованості поточної кредиторської на 38,62 %, капітал зареєстрований не змінився за період досліджуваний і становить 12 тис. грн., а капітал власний збільшився на 65,31 % за рахунок підвищення суми прибутку нерозподіленого на 65,39 %.

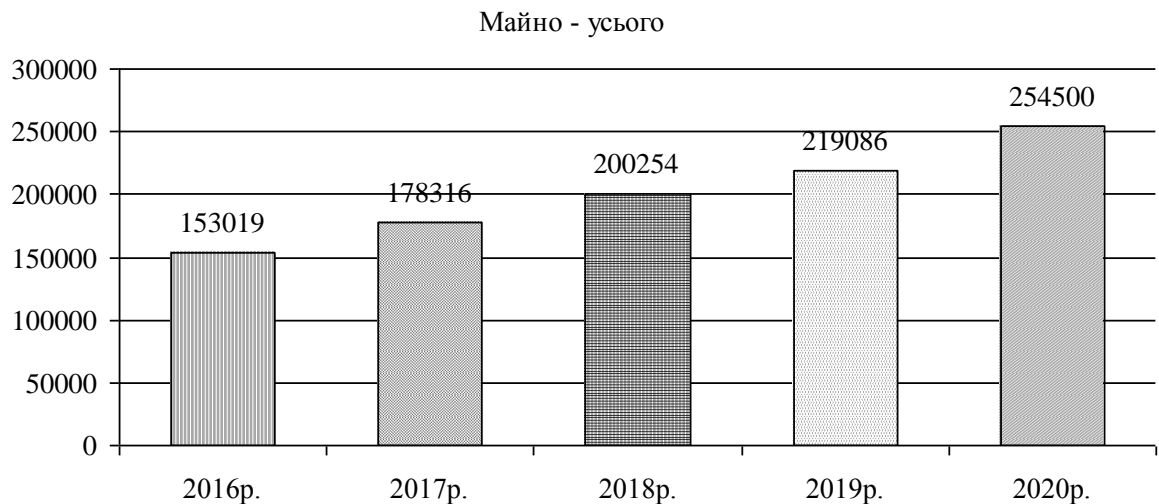

Рис. 2.2. Динаміка стану майнового ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр.

Також необхідно відмітити, що в структурі товариства капіталу питому вагу найбільшу (2020 р. майже 98 %) займає капітал власний. Заборгованість поточна кредиторська зменшилася на 14,49 % за рахунок зменшення заборгованості з бюджетом кредиторської.

Оцінка незалежності ТОВ «Іванівка» від зовнішніх джерел (фінансова стійкість) наведена в таблиці 2.7.

Показники структури капіталу ТОВ «Іванівка», мають значно вищі значення за нормативні, це свідчить про товариства незалежність від зовнішніх джерел. Найвищі значення має фінансування коефіцієнт, який

змінився за п'ять років на 30,1 %, за рахунок збільшення суми капіталу власного. Автономії коефіцієнт з 2016-2020 рр. має значення більше 0,9 тобто наближене до одиниці, при нормативному значенні 0,5. Позитивним є відсутність значень коефіцієнту структури капіталу залученого, адже у товариства відсутні короткострокові та кредити довгострокові.

Таблиці 2.7

Оцінка стійкості фінансової ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр.

Показник	Нормативне значення	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення у % 2020р. до 2016р.
Показники структури капіталу							
Автономії коефіцієнт	>0,5	0,986	0,971	0,983	0,974	0,980	99,39
Коефіцієнт капіталу залученого концентрації	<0,5	0,014	0,029	0,017	0,026	0,020	142,19
Фінансування коефіцієнт	>1	69,224	33,665	59,372	38,074	48,389	69,90
Коефіцієнт ризику фінансового	<1	0,014	0,030	0,017	0,026	0,021	143,06
Коефіцієнт коштів залучення позикових довгострокового	Зменшення	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	100,00
Коефіцієнт капіталу залученого структури	Збільшення	-	-	-	-	-	-
Показники стану оборотних активів							
Коефіцієнт капіталу власного маневреності	Збільшення	113711	123628	131712	140653	155492	136,74
Коефіцієнт коштів оборотних забезпеченості	>0,1	0,981	0,960	0,975	0,962	0,968	98,65
Коефіцієнт запасів забезпеченості	>0,5	2,231	2,059	1,738	1,816	1,765	79,08
Коефіцієнт коштів оборотних маневреності власних	Збільшення	0,010	0,003	0,007	0,013	0,003	35,09
Показники стану основного капіталу							
Коефіцієнт вартості реальної майна	Збільшення	0,514	0,542	0,624	0,596	0,537	104,37
Коефіцієнт вартості реальної засобів основних у майні	Збільшення	0,181	0,206	0,246	0,243	0,190	105,11
Коефіцієнт амортизації накопичення	Збільшення	0,370	0,364	0,369	0,418	0,485	130,97
Коефіцієнт оборотних і необоротних активів співвідношення	Збільшення	3,121	2,599	2,070	2,008	1,712	54,84

Маневреність капіталу у 2020 р., порівняно з 2016 р. збільшився на 36,74 %, що є досить позитивним відповідно до функціонального стану

товариства. Коефіцієнт забезпеченості коштів оборотних за період досліджуваній має значення більше нормативного і складає 0,97 в 2020 р., але дещо зменшився на 1,35 %. ТОВ «Іванівка» забезпечено запасами про, що свідчить коефіцієнт запасів забезпеченості який має більше значення за нормативне. Проаналізувавши показники активів оборотних стану можна висновок зробити, що товариство забезпечене активами відповідними.

Оцінка показників стану основного капіталу свідчить про збільшення майже всіх показників крім коефіцієнту співвідношення оборотних і необоротних активів який знизився на 45,16 % у зв'язку із більшим збільшенням суми необоротних активів, але це не впливає на оцінку майна товариства.

При дослідженні ділової активності ТОВ «Іванівка» (Додаток А) встановлено, що майже більшість показників мають позитивну динаміку. При порівнянні 2020 року з 2016 роком отримано результати для аналізу стану даної ділянки в діяльності товариства. Є показники, які показали позитивний результат, шляхом підвищення такий як загальний коефіцієнт капіталу обертання на 0,16 в. п. (34,36 %). Є показники, які показали позитивний результат, шляхом зменшення такий як тривалість одного обороту заборгованості дебіторської поточної на 22,67 %.

Негативні зміни відбуваються через зменшення фондівіддачі необоротних активів на 22,67 %, коефіцієнту обертання оборотних активів на 48,78 %, коефіцієнту обертання власного капіталу на 22,67 %.

Збільшення термінів одного обороту капіталу власного (125 днів), оборотних фондів виробничих (41 день) також негативно впливає на стан активності ділової товариства.

2.3. Аналіз рентабельності та напрямів використання фінансових ресурсів ТОВ «Іванівка».

Більш детально охарактеризувати використання ресурсів фінансових

дозволяють показники рентабельності, оскільки їх значення відображають співвідношення прибутку, що є економічним ефектом діяльності, до наявних у товаристві ресурсів (або витрат). У будь-якому розрахунковому показнику рентабельності прибуток виступає одним із складових факторів.

Коефіцієнти рентабельності дозволяють побачити зміни у результатах діяльності господарської та допомагають тенденції визначити та структуру таких змін, що, у свою чергу, може вказати підприємства керівництву на існуючі проблеми та можливості їх вирішення. Показники рентабельності є прибутку частка з кожної одиниці грошової витрат.

Показники рентабельності ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр. наведені в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка рентабельності показників ТОВ «Іванівка», %

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р. до 2016 р., +,-
Рентабельність за прибутком від діяльності операційної активів	35,56	13,43	11,58	7,39	14,21	-21,35
Рентабельність за прибутком чистим капіталу (активів)	35,24	12,52	11,87	7,55	14,09	-21,14
Рентабельність капіталу власного	98,58	97,12	98,34	97,44	97,98	-0,60
Рентабельність фондів виробничих	0,93	0,29	0,23	0,18	0,41	-0,52
Рентабельність продукції реалізованої за прибутком від реалізації	51,66	21,85	20,97	18,67	27,35	-24,31
Рентабельність продукції реалізованої за прибутком від діяльності операційної	52,02	19,79	18,37	14,05	23,94	-28,08
Рентабельність продукції реалізованої за прибутком чистим	51,55	18,45	18,82	14,36	23,74	-27,81
Коефіцієнт реінвестування	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00
Коефіцієнт зростання економічного стійкості	0,56	0,15	0,14	0,08	0,17	-0,39
Період капіталу окупності, роки	2,8	8,0	8,4	13,2	7,1	4,26
Період капіталу власного окупності, роки	2,8	7,8	8,3	12,9	7,0	4,15

Провівши оцінку рентабельності показників ТОВ «Іванівка» необхідно відзначити всі показники рентабельності зменшилися в 2020 р. у порівнянні з 2016 р., така ситуація пояснюється тим, що прибуток товариства за цей період зменшився на 89785 тис. грн. Активів рентабельність знизилася на

21,35 в. п за рахунок підвищення суми активів на 101481 тис грн. та зменшенні результату фінансового від діяльності операційної на 18240 тис. грн. Капіталу рентабельність зменшилася на 21,14 в. п. тому, що зменшився прибуток чистий на 33,48 %. Необхідно відзначити високий рівень капіталу власного рентабельності яка в товаристві коливається від 98,58 % до 98,58 % у 2016 та 2020 рр. відповідно, що є позитивним, оскільки в ТОВ «Іванівка» висока віддача капіталу власного. Зменшення чистого прибутку та збільшення суми виробничих активів призвело до зменшилася на 0,52 в. п. рентабельності фондів виробничих.

Об'єм прибутку валового котрий генерований кожною гривнею від реалізації продукції показав, що продукції реалізованої рентабельність відповідно до від реалізації прибутку упав на 24,31 в. п., така ситуація стала наслідком спаду рентабельності продукції реалізованої відповідно до прибутком від діяльності операційної та рентабельності продукції реалізованої за прибутком чистим на 28,08 в. п. та 27,81 в. п. відповідно.

Коефіцієнт реінвестування в ТОВ «Іванівка» знаходиться на високому рівні, що вказує на те, що весь прибуток реінвестований в товариство, а саме оновлення обладнання та заміщення найбільш дорогих джерел фінансування, даний показник не змінився на протязі періоду досліджуваного. Стійкості зростання економічного коефіцієнт знизився на 0,39 в. п., що для даного показника є несприятливим явищем, адже це показує зменшення прибутку нерозподіленого за останні п'ять років.

Несприятливим для підприємства виступає є зростання періодів капіталу окупності та капіталу власного впродовж котрих окупляться повністю вкладення в товариство на 4,26 та 4,15 років відповідно.

Загальне оцінювання результатів фінансових (табл. 2.9) доводить, що доходу чистого збільшення від продукції реалізації на 44,45 %, за рахунок збільшення продукції реалізованої та підвищенні цін на неї. При цьому реалізованої продукції собівартість зросла на 117,07 %, а витрати адміністративні на 135,60 %, зменшилися лише інші витрати операційні (9,8

%) та на збут витрати (45,7 %).

Прибуток валовий товариства знизився на 23,52 % за рахунок збільшення витрат операційних суми з 53837 тис. грн. в 2016 р. до 115070 тис. грн. в 2020 р. (61233 тис. грн.). Відношення прибутку валового до доходу чистого (виручки) від продукції реалізації (товарів, робіт, послуг) та прибутку чистого (збиток) до доходу чистого від продукції реалізації (товарів, робіт, послуг) зменшилося на 24,31 і 27,81 в. п. відповідно.

Таблиця 2.9

Фінансові діяльності результати ТОВ «Іванівка», тис. грн.

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення у % 2020р. до 2016р.
Дохід чистий від продукції реалізації (товарів, робіт, послуг)	104600	121029	126256	115172	151094	144,45
Витрати операційні, у тому числі: а) продукції реалізованої собівартість (товарів, робіт, послуг);	50568	94579	99780	93675	109769	217,07
б) адміністративні витрати;	1753	2078	2743	3054	4130	235,60
в) витрати на збут;	547	391	253	489	297	54,30
г) інші витрати операційні.	969	141	1708	1795	874	90,20
Прибуток (збиток) валовий	54032	26450	26476	21497	41325	76,48
Прибуток валовий (збиток) у % до доходу чистого (виручки) від продукції реалізації (товарів, робіт, послуг)	51,66	21,85	20,97	18,67	27,35	-24,31
Прибуток від операційної діяльності (збиток)	54413	23955	23188	16182	36173	66,48
Фінансові та інвестиційні доходи	223	408	619	360	694	311,21
Фінансові та інвестиційні витрати	719	2031	42	-	999	138,94
Фінансовий до оподаткування результат	53917	22332	23765	16542	35868	66,52
Прибуток (збиток) чистий	53917	22332	23765	16542	35868	66,52
Прибуток (збиток) чистий у % до доходу чистого від продукції реалізації (товарів, робіт, послуг)	51,55	18,45	18,82	14,36	23,74	-27,81
Прибуток (збиток) чистий у % до прибутку валового (збитку)	99,79	84,43	89,76	76,95	86,79	-12,99

Фінансові доходи і витрати також збільшилися, але їх суми значно не мають впливу на результат фінансовий до оподаткування а в подальшому і на прибуток чистий. Негативним є зменшення суми прибутку чистого на 18049 тис. грн. (33,48 %), відношення якого до валового прибутку також знизилося

на 12,99 в. п.

Завдання балансу ліквідності виникає через потребу в необхідності платоспроможності оцінки товариства, тобто. можливості розраховуватися своєчасно та повністю за зобов'язаннями всіма своїми. Балансу ліквідність пояснює міру зобов'язань покриття товариства його активами, термін конвертації що у гроші спів ставний терміну закриття зобов'язань. Активів ліквідність окреслюється величина, зворотна терміну потрібного для конвертації їх у кошти. Чим час менший, котрий необхідний, для активу даний вид конвертації на кошти, тим ліквідність їхня вища. Аналіз платоспроможності і ліквідності ТОВ «Іванівка» наведений в таблиці 2.10

Таблиця 2.10

Оцінка ліквідності, платоспроможності та оборотності оборотних активів ТОВ «Іванівка», тис. грн.

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення у % (відхилення,+;-) 2020р. до 2016р.
Оцінка ліквідності						
Активи високоліквідні (А1)	1831	714	1789	3845	1173	64,06
Середньоліквідні активи (А2)	63100	67559	54642	60485	65900	104,44
Низьколіквідні активи (А3)	50959	60033	75790	77438	88112	172,91
Зобов'язання найбільш строкові (П1)	994	1978	1588	3187	850	85,51
Зобов'язання короткострокові (П2)	-	1494	-	2420	4034	-
Зобов'язання довгострокові (П3)	-	-	-	-	-	-
Оцінка платоспроможності						
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,84	0,14	0,54	0,69	0,23	27,09
Проміжний покриття коефіцієнт	29,80	13,27	17,01	11,47	13,01	43,68
Покриття коефіцієнт (ліквідності загальної)	53,18	25,03	40,71	26,09	31,18	58,62
Коефіцієнт платоспроможності загальної	70,22	34,66	60,37	39,07	49,39	70,33
Оцінка оборотності оборотних активів						
Дохід чистий від продукції реалізації (товарів, послуг, робіт,)	104600	121029	126256	115172	151094	144,45
Середньорічна активів оборотних вартість	190697	122331	131901	140645	153453	80,47
Коефіцієнт обертання активів оборотних	0,55	0,99	0,96	0,82	0,98	179,51
Коефіцієнт завантаження активів оборотних	1,82	1,01	1,04	1,22	1,02	55,71
Тривалість одного активів обороту оборотних, днів	656	364	376	440	366	56

Він ґрунтується на зіставленні коштів за активом, генерованими за рівнем ліквідності їх і розміщених в послідовності спаду ліквідності, із зобов'язаннями по пасиву, генерованими за термінами закриття їх та розміщеними в зростання порядку строків.

Проаналізувавши ліквідність ТОВ «Іванівка», можна сказати, що баланс товариства є абсолютно ліквідним, оскільки виконуються всі умови, а саме $A1 \geq П1$, $A2 \geq П2$, $A3 \geq П3$. Таким чином товариству доцільно зменшувати найбільш строкові зобов'язання та збільшити суму високоліквідних активів для унеможливлення банкрутства. Стан платоспроможності ТОВ «Іванівка» є цілком задовільним в 2016 р. та 2018-2020 рр., оскільки коефіцієнт ліквідності абсолютної є більшим за нормативне значення 0,2, що свідчить про достатню кількість наявних коштів грошових у товариства для негайного погашення поточної заборгованості.

Коефіцієнт платоспроможності загальної в звітному році у відношенні до базового знизився на 29,67 %, це свідчить про зниження платоспроможності товариства. Коефіцієнт ліквідності загальної вищий значення нормативного, а саме значне зменшилося на 41,38 %. з чого можна зробити висновок, що у товариства коштів достатньо, що можуть бути направлені на заборгованості поточної покриття.

Здійснивши аналіз оцінки платоспроможності, ліквідності і активів оборотних оборотності ТОВ «Іванівка», можна зробити висновок, що при оцінці активів оборотних оборотності важливо акцентувати увагу на потребу додаткового коштів оборотних залучення, про що свідчить зменшення коефіцієнта активів оборотних завантаження на 44,29 %. Така ситуація спричиняє собою зменшення тривалості одного активів оборотних обороту на 44,29 % або 290 днів.

Висновки до розділу 2.

1. Загальна площа земельна збільшилася на 94 га. Порівнюючи

загальну площу земельну з кількістю працівників бачимо що, зміни не досить значні в порівнянні за п'ять років збільшилися на 6,74 %. Ці зміни зумовлені тим, що підприємство взяло в оренду більшу кількість земельних плаїв, а кількість працівників, яка обробляє цю землю зменшилася у відсотковому співвідношенні на 4,81 %. Рівень землі розораності в ТОВ «Іванівка» знаходиться на абсолютному рівні, оскільки вся площа угідь сільськогосподарських відведена під рілля.

2. Середньорічна фондів основних вартість протягом п'яти років збільшувалася, і в 2020 році вартість по висилася на 74,82 % відносно до 2016 року. Але потрібно зауважити, якщо порівнювати 2019 р. і 2020 р., то видно, що вартість фондів основних знизилася на 4666 тис грн. за рахунок продажу засобів основних. Вартість засобів оборотних протягом п'яти років збільшувалась і у 2020 році становила 111212,0 тис. грн., що на 61,73 % більше ніж у 2016 році. Продукція валова збільшилась лише на 89,14 %.

3. Працівників кількість середньорічна за період досліджуваний має негативну динаміку, в 2020 році в порівнянні з 2016 роком середньорічна працівників кількість зменшилася на 5 чоловік такі зміни зумовлені виробничими потребами товариства. Праці продуктивність річна в 2020 році в порівнянні з 2016 роком збільшилась на 98,69 %, це зумовлено збільшенням річного обсягу продукції в товаристві.

4. Аналіз майна товариства показав, що його величина за п'ять років збільшилася на 101481,0 тис. грн. або 66,32 %, при цьому спостерігається зменшення суми грошових коштів на 35,94 %. В структурі майна ТОВ «Іванівка» найбільшу питому вагу займають активи оборотні, які збільшилися на 50,67 %. Структура капіталу товариства свідчить про скорочення поточної заборгованості кредиторської на 38,62 %, капітал зареєстрований не змінився за досліджуваний період і становить 12 тис. грн., а власний капітал збільшився на 65,31 % за рахунок підвищення суми прибутку нерозподіленого на 65,39 %.

5. Провівши оцінку рентабельності показників ТОВ «Іванівка»

необхідно відзначити всі рентабельності показники зменшилися в 2020 р. у порівнянні з 2016 р., така ситуація пояснюється тим, що прибуток товариства за цей період зменшився на 89785 тис. грн. Активів рентабельність знизилася на 21,35 в. п за рахунок підвищення активів суми на 101481 тис грн. та зменшенні результату фінансового від діяльності операційної на 18240 тис грн. Капіталу рентабельність знизилась на 21,14 в. п. тому, що зменшився прибуток чистий на 33,48 %. Необхідно відзначити рівень високий рентабельності капіталу власного яка в товаристві коливається від 98,58 % до 98,58 % у 2016 та 2020 рр. відповідно, що є позитивним, оскільки в ТОВ «Іванівка» висока віддача капіталу власного.

6. Підсумкове оцінювання результатів фінансових говорить про збільшення від реалізації продукції доходу чистого на 44,45 %, за рахунок збільшення продукції реалізованої та підвищенні цін на неї. При цьому собівартість продукції реалізованої зросла на 117,07 %, а витрати адміністративні на 135,60 %, зменшилися лише інші операційні витрати (9,8 %) та на збут витрати (45,7 %).

7. Проаналізувавши ліквідність ТОВ «Іванівка», можна сказати, що баланс товариства є абсолютно ліквідним, оскільки виконуються всі умови, а саме $A1 \geq P1$, $A2 \geq P2$, $A3 \geq P3$. Таким чином товариству доцільно зменшувати найбільш строкові зобов'язання та збільшити суму високоліквідних активів для унеможливлення банкрутства. Стан платоспроможності ТОВ «Іванівка» є цілком задовільним в 2016 р. та 2018-2020 рр., оскільки коефіцієнт ліквідності абсолютної є більшим за нормативне значення 0,2, що свідчить про достатню кількість наявних грошових коштів у товариства для негайного погашення заборгованості поточної.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Управління фінансовими результатами як елемент підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.

Ключовою ціллю керування результатами фінансовими ТОВ «Іванівка» є підвищення економічних вигод власників нині і перспективу. З метою отримання зазначених цілей система керування результатами фінансовими вирішує завдання наступні:

1. Максимізація величини прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу товариства та кон'юнктурі ринку.
2. Досягнення оптимальних пропорцій між прибутковістю роботи товариства та прийнятним ризику рівнем.
3. Підтримка високого рівня якості результатів фінансових товариства.
4. Забезпечення максимізації необхідного рівня прибутку на капітал вкладений для власників товариства.
5. Формування необхідної величини ресурсів фінансових використовуючи прибуток відповідно до завданнями розвитку фірми у майбутніх періодах.
6. Забезпечення безперервного зростання ринкової вартості товариства.
7. Підвищення ефективності участі персоналу у формуванні та розподілі фінансових результатів компанії.

Система керування результатами фінансовими ТОВ «Іванівка» включає також сукупність функцій і методів керування ними. Набір функцій системи керування результатами фінансовими товариства входять: аналіз фінансовий, прогнозування фінансове, ресурсів фінансових планування, фінансів регулювання оперативне, контроль за їх станом та облік фінансових ресурсів.

Таким чином, система керування результатами фінансовими

товариства є компонентом сукупної системи керування підприємством – важка схема, що дає можливість забезпечити дієвість роботи підприємства за рахунок реалізації значного масиву функцій керування, основними з яких є планування, організація, мотивація та контроль.

Згідно з літературою економічною, на систему керування результатами фінансовими підприємств мають вплив фактори внутрішні і зовнішні, такі як: сама організація (власник, менеджмент, висококваліфікований персонал) та державні органи (нормативно-правова, регулююча та контрольна система).

Складові системи керування результатами фінансовими і фактори, котрі мають вплив на неї, переплітаються тісно, доповнюючи, а часто й дублюючи один одного. Факторів класифікація, котрі мають вплив на дієвість системи керування результатами фінансовими ТОВ «Іванівка», наведена у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Класифікація факторів, котрі мають вплив на дієвість системи керування результатами фінансовими товариства

Ознака класифікації	Фактори
Залежно від людини	А. об'єктивні; Б. суб'єктивні.
За ступенем поширеності	А. загальні (діють у всіх галузях економіки, наприклад, продуктивність праці, собівартість тощо); Б. специфічні (діють в окремій галузі, наприклад, калорійність, теплопровідність тощо)
За часом дії	А. постійні (наприклад, забезпеченість підприємства фондами основними, матеріалами); Б. змінні (наприклад, освоєння нової технології виробництва).
За характером дії	А. інтенсивні (ефективніше використання наявних ресурсів); Б. екстенсивні (залучення у виробництво додаткових ресурсів).
За ієрархією	А. першого порядку; Б. другого порядку і т.д.

Групування резервів збільшення дієвості роботи системи керування ресурсами фінансовими результатами ТОВ «Іванівка» наведена в таблиці 3.2.

За твердженням Скалюк Р.В. «класифікація факторів та резервів підвищення ефективності роботи системи керування фінансовими результатами товариства дозволяє глибше зрозуміти сутність системи

управління фінансовими результатами та розробляти заходи щодо вдосконалення системи управління фінансовими результатами комплексно та цілеспрямовано» [46, с. 136].

Таблиця 3.2

Класифікація резервів економічних збільшення дієвості роботи системи керування результатами фінансовими ТОВ «Іванівка»

Ознака класифікації	Тип резерву	Характеристика резерву
за просторовому ознакою	Внутрішньогосподарські	виокремлюються і можуть бути застосовані лише на цьому підприємстві (втрати робочого часу)
	Галузеві	на галузі рівні, прикладом є знаходження нових сортів культур сільськогосподарських, порід тварин та ін.
	Регіональні	в рамках району географічного, прикладом є використання сировини місцевої і пального
	Загальнодержавні	наприклад, власності форм зміна
За ознакою часу	Невикористані	можливості втрачені збільшення дієвості виробництва
	Поточні	можуть бути виконані протягом часу найближчого (місяць, рік, квартал)
	Перспективні	бути можуть виконані у майбутньому
За характером впливу на результати виробництва	Екстенсивні	пов'язані з застосуванням у виробництві ресурсів додаткових
	Інтенсивні	пов'язані з повним найбільш і раціональним застосуванням наявного потенціалу виробничого
За способами виявлення	Явні	легко за матеріалами обліку бухгалтерського та звітності виявити
	Приховані	зв'язані із використанням НТП здобутків і досвіду передового та не були планом передбачені

На підставі узагальнення досліджень нами обґрунтовано для використання практичного деяку послідовність планування дієвої системи керування генеруванням прибутку по центрам відповідальності фінансової тільки на організації сільськогосподарської рівні.

Розроблений алгоритм включає 5 кроків, що дають змогу поетапно генерувати центри відповідальності фінансової, окреслювати сферу повноважень їх та в перспективі досягти дієвого функціонування представленої системи на підприємстві (рис. 3.1).

Зміст методики керування генеруванням прибутку в рамках центрів

фінансових відповідальності наведено у вигляді ланцюжка процесів послідовних (табл. 3.3).

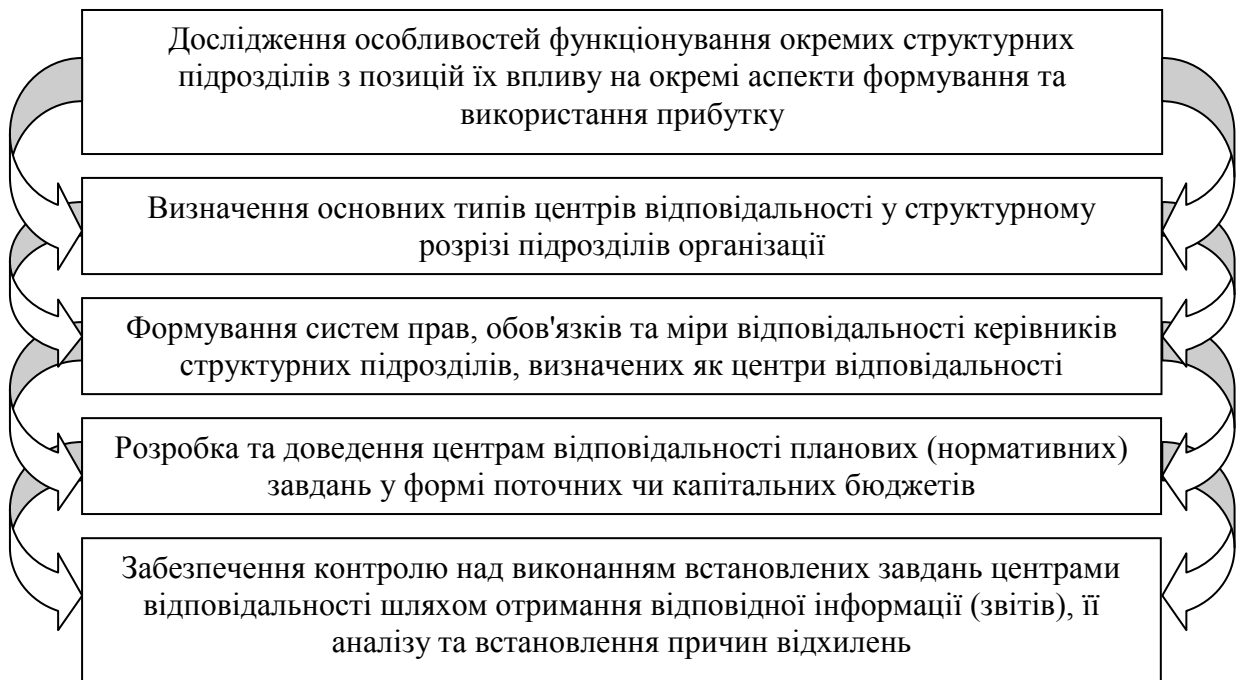

Рис. 3.1. Пропонований алгоритм ефективного управління формуванням прибутку по центрах фінансової відповідальності на рівні ТОВ «Іванівка».

Дана система точно засвідчує, що прорахунку прибутку і беззбитковості точки передує аналіз доходу маржинального по системою директ-костинг, котра здійснюється в кожному відповідальності центрі.

Таблиця 3.3

Характеристика методики керування генеруванням прибутку на основі організації центрів відповідальності фінансової на рівні ТОВ «Іванівка»

Найменування	Зміст
Ціль прибутком управління	Забезпечення максимізації власників добробуту організації в періоді поточному та у перспективі
Інструментарій методичний керування генеруванням прибутку:	
Аналіз маржинальний на базі розвиненого «директ-костингу»	Дохід маржинальний (валова маржа); прибуток відносний; Передатне відношення (виробничий важіль); Крапка беззбитковості (поріг рентабельності); Зона безпеки фінансової
Розробка плану гнучкого	Забезпечення даних прогнозних для рівнів різних діяльності; Контроль та відхилень аналіз
Аналіз і відхилень контроль	За матеріалами; з праці; за витратами накладними; За прибутком валовим

На підставі розглянутого алгоритму та представленої методики керування генеруванням прибутку розроблена модель дієвого керування генеруванням прибутку і система такого управління для ТОВ «Іванівка» з відповідальності фінансової центрів (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Модель дієвого керування витратами і генеруванням прибутку для ТОВ «Іванівка».

В результаті прораховують певний перелік показників економічних, та здійснюють висновки відносно рентабельності і виробництва стійкості продукції, прибутку зміні і рентабельності відповідно до зміни виробництва обсягу і реалізації, цін на продукцію і роботи, розміру змінних чи витрат постійних.

А.М. Турило наголошує на тому, що: «запровадження системи розвиненого директ-костингу у розрізі центрів фінансової відповідальності дозволяє проводити аналіз структури постійних та змінних витрат, маржинального доходу та формуванням прибутку в цілому по організації та, отже, удосконалити систему управління витратами та фінансовими результатами» [54, с. 37].

Ми погоджуємось з твердженням О.О. Яцух стосовно того, що: «подальше застосування гнучкого бюджету у плануванні дає можливість обрати оптимальний обсяг продажу та виробництва, а при аналізі – оцінити фактичні результати. Але в будь-якому випадку при порівнянні фактичних та кошторисних витрат для одного й того ж обсягу випуску продукції обов'язково розраховуються та аналізуються відхилення. Аналіз відхилень – націлений на контроль витрат і, отже, на оптимізацію фінансових результатів. А тому лише порівнюючи всю суму фактичних витрат із сукупними нормативними витратами на операцію центру відповідальності за період, можна ефективно контролювати Витрати. Відхилення щодо кожного центру відповідальності повинні визначатися за кожним елементом і аналізуватися відповідно до цін та кількості ресурсів» [65, с. 311].

Таким чином, використання методики запропонованої дасть змогу одержувати інформацію достовірну стосовно витрат, доходів по відповідальності центру кожному, а також в процесі аналізу встановлюються ділянки, в котрих найчастіше знаходять відхилення, також продукції види із рентабельністю низькою.

3.2. Економіко-математичне обґрунтування моделі оптимізації обсягу виробництва сільськогосподарських культур

Можливості ТОВ «Іванівка» з фінансування своєї діяльності визначаються його фінансовим потенціалом. Рівень низький потенціалу фінансового підприємства представляє загрозу як для здійснення діяльності

операційної поточної, так довгострокового підприємства розвитку.

У підходах існуючих щодо оцінювання і проектування потенціалу фінансового ТОВ «Іванівка» можна виокремити певний недоліків ряд:

1) структура ієрархічна не зараховує системи менеджменту фінансового, яка задовольняє домовленість адаптації підприємства процесів до повільних і швидких середовища обуренням, що дає можливість втримувати в поєднанні із функціонування стійкістю підприємства;

2) оцінювання потенціалу фінансового будується здебільшого на підході ресурсному, котрий забороняє проаналізувати збалансованість потенціалу фінансового із іншими потенціалами функціональними підприємства, а також здійснити оцінювання його відповідність цілям підприємства розвитку.

Для усунення зазначених недоліків в оцінці та управління потенціалом підприємства в роботі запропоновано ієрархічну концепцію, що передбачає структурування потенціалу підприємства на рівні виробництва сільськогосподарської продукції.

Цільова роль, що показує максимізацію доходів аграрного підприємства має тип:

$$Z \equiv \max \sum_{i=1}^n c_i x_i \quad (3.1)$$

де, вирішення змінних x_i обчислюється з метою площ сільських угідь, засіяних під культурою i . Роль місії (1), характеристики c_i вважаються безладними величинами єдиного доходу на 1 га аграрних культур, що характеризується наступним способом:

$$c_i \equiv p_i q_i - n_i \quad (3.2)$$

де, q_i – вважається несподіваним розміром урожайності певних культур i , що вирощуються.

n_i – єдині витрати на 1 га ріллі вирощуваних культур p_i (вільна вартість за 1 тону врожаю), $1 \leq i \leq n$, константи значень відомих. Слід зосередити увагу, що у функції доходи мається на увазі, що стабільні витрати

дорівнюють нулю, незважаючи на те це також неможливо, але теоретично вважається застосовним, оскільки стабільні витрати не впливають на модель.

Формула (3.1) передбачає елементарну прямолінійну функцію, проте врожаї q_i необхідно аналізувати так само як несподівані величини, проблеми оптимізації мають випадковий вигляд. Слід зосередити увагу, що у складі, прибутку, c_i вважаються несподіваною величиною також. Очевидно, що в наступний період вартості за тону рі знайомі. Застосовується аспект Марковіца з метою отримання певного еквівалента цілеспрямованої функції. Дотримуючись підтвердженого розкладу позначимо:

a – показник неприйняття ризику;

x – роздільна здатність нестійких векторів ;

Σ – коваріаційна таблиця ненавмисного вектора (c_1, \dots, c_n) ;

y – приблизний обсяг доходів означає вектор, тобто $(y_1 \dots y_n) = ((C_1),$

$(C_n))$ цільова функція типу Марковіца приймає вигляд:

$$Z \equiv \left(\min \frac{a}{2} x \Sigma x^T - y x^T \right) \quad (3.3)$$

Де, максимізація несподіваної величини доходи змінюється мінімізацією відмінності серед визначень, що мають мінливості і звичні значимості підсумкового доходу.

Створення обмежень сівозмін культур сільськогосподарських забезпечує, що такого роду збір не буде сіятися на одному і тому ж місці протягом належного числа року і те, що заборонені в сівозміні культури не будуть висіватися. Дані обмеження можна уявити за допомогою концепції прямолінійних нерівностей. Зазначимо n кількість видів культур сільськогосподарських, засіяних в ТОВ «Іванівка», їх область посівів під сільськими культурами також. В той же час обмеження проводяться за допомогою такого способу: p дорівнює 1, а n прямує до кожної p -комбінації; $\{i_1, \dots, i_p\}$ з набору $\{1, \dots, n\}$:

$$\sum_{s=1}^p x_{i_s} \leq X - \tilde{x}_{i_1, \dots, i_p} - y_{i_1, \dots, i_p} \quad (3.4)$$

де, X – єдина область орних територій, $\tilde{x}_{i_1, \dots, i_p}$ – єдина область засіяна під усіма культурами сільськогосподарськими i_1, \dots, i_p протягом $r(i_1), \dots, r(i_p)$ внаслідок досліджуваній період, $r(is)$ – число років вже після яких рівень культури is здатний вирощуватися в цьому ж місці y_{i_1, \dots, i_p} – єдина область не захоплена під культурами сільськогосподарськими i_1, \dots, i_p за відповідні минулі роки, але на яких вирощуються в минулому році культури, вже по яких ні один з культурями сільськогосподарськими не здатні бути наступником.

При прогнозуванні відповідних значень постанови нестійких (насінневих площ) умови виготовлення і моделює дослідження, розраховується цільова роль з метою конкретного комплексу смислів несподіваних величин.

Зокрема, наявність постанови цієї проблеми:

- 1) виробляються несподівані кількості із проміжку від 0 до 1;
- 2) мається на увазі, що будь-яка несподівана кількість – важливих накопичень функції розподілу - це рентабельність для конкретного врожаю відповідної культури;
- 3) відбір певної величини доходів з метою будь-якої культури через результат протилежної накопиченої функції розподілу;
- 4) беручи до уваги урожайності, розраховується прибуток у оптимальному проекті врожаю;
- 5) циклічне прогнозування.

З допомогою цієї операції виходить кілька сценаріїв врожаю, кожен з яких оцінюється відповідно до конкретної єдиної прибутковості. У процесі контролю відомості використовуються з метою оцінки єдиної прибутковості моделі згідно зі справжнім висновком управління і профільних експертів підприємства.

У результаті можна створити точний проект з метою підвищення прибутковості. У дослідженні намічається прибутковість в єдиний час у

майбутньому згідно з даними ТОВ «Іванівка». Проект прийняття висновків згідно рослинництва урізаний відповідними змінними:

- єдина область ріллі (X),
- основний капітал (N),
- найбільша область, що удобрюється базовими добривами (M),
- лімітування в найменшу та найбільшу ділянки з для певної аграрної культури ($A_i, B_i, 1 \leq i \leq n, C, D$)
- вторинний засів культур зернових.

Єдина сукупність витрат пі на збір формується з витрат на зерна, оплати роботи, що застосовуються з метою посіву конкретної культури. Лімітування на максимальну область удобрення аграрних культур і ділянки відповідно до певних культур надають великий вплив на чистопородний потенціал і необхідності аграрного підприємства. Крім того, крайове значення вторинного обмеження відображають і прогнозовану потребу на продукцію підприємства.

Існували підібрані відомості ТОВ «Іванівка» за 2020 рік, в основі яких була дозволена мета прямолінійного програмування без обмежень відповідно до сівозміни. Дозвіл нестійких змін x_i - це ділянки вирощування певних культур сільськогосподарських (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Значення змінних

Змінна	Значення змінної	Змінна	Значення змінної
x_1	площа засіяна сільськогосподарською культурою	x_4	Горох
x_1	Пшениця озима	x_5	Соняшник
x_2	Кукурудза на зерно	x_6	Соя
x_3	Ячмінь		

Із-за відмінності ціни на продуктиві і кормові культури кожен аграрний простір засіяний однією аграрною культурою була поділена на дві постанови змінних частин. Цим не менше, особливості скликання врожаю на продуктиві і непродуктиві потреби подібні.

Квадратна форма програмування, оглянута більше, з метою відомостей досліджуваного ТОВ «Іванівка» сфери має тип:

$$Z \equiv \left(\min \frac{a}{2} x \Sigma x^T - yx^T \right) \quad (3.5)$$

$$\sum_{i=1}^n n_i x_i \leq N \quad (3.6)$$

$$\sum_{i=1}^n m_i x_i \leq M \quad (3.7)$$

$$x_i \geq A_i \quad (3.8)$$

$$x_i \leq B_i \quad (3.9)$$

$$x_5 + x_5 \leq C \quad (3.10)$$

$$x_6 + x_7 \leq D \quad (3.11)$$

з метою будь-якої р-композиції 1, ..., ір з комплекту 1, ..., n:

$$\sum_{s=1}^p x_{i_s} \leq X - \tilde{x}_{i_1, \dots, i_p} - y_{i_1, \dots, i_p} \quad (3.12)$$

$$x_i \geq 0, 1 \leq i \leq n \quad (3.13)$$

В додатку Б (табл. 1) представлені характеристики проблеми (округлені): g_i – посередній розмір доходу; n_i – єдині витрати в 1 га; p_i – вільна вартість через 1 тонну; m_i – посередня ефективність; m_i – показник застосування базисних добрив.

Лімітування відповідно до єдиної суми коштів представлені у рівнянні (3.6), де n_i – це витрати на штуку товару, N означає бюджет, обмеження 3.7 відображає обмеження відповідно до підсумкової величині базових добрив. Слід зосередити увагу, що m_i – показник використання базових добрив, що виконує важливість удобрення ріллі, що займає під культуру та, що буде удобрено базовими добривами. Цей показник відображає можливу функцію в аграрному підприємстві. Обмеження від 3.8 до 3.11 гарантують максимальну і меншу області, котрі займаються під певною культурою сільськогосподарською і 3.12 є обмеження сівозмін культур, створені вище. Характеристики обмежень та цілеспрямованої функції наведені в додатку Б (табл. 2).

Слід зосередити увагу, на те що створена форма встановлює меншу кількість року вже після яких кожен рівень культури може бути повторно посіяний в одному і тому ж місці, набір культур в сівозміні 3.12 створюється наступним способом:

$$\sum_{k=1}^9 X_k \leq 979 \dots \dots \dots x_{12} \leq 131 \quad (3.14)$$

$$x_{12} + \sum_{k=1}^9 X_k \leq 1125 \quad (3.15)$$

Слід зосередити увагу на те, що з метою формування обмеження аграрні культури 1-6 були згруповані вмісті. Розрахунок був проведений для 2020 року з метою деяких значень коефіцієнта ризику α , що представлений низьким ступенем ризику тобто наближеним до нуля, а до високого рівня ризику при прийнятті постанови $\alpha = 1 \cdot 10^{-6}$.

Мета квадратного програмування може бути дозволена за допомогою кожного доступного програмного забезпечення оптимізації, у тому числі при пошук рішення в MS Excel. Простий вибір рішення в MS Excel має обмеження в двісті змінних постанов або змінюваних груп. Дана ситуація відображає обмеження на кількість обмежень в умовах, коли функція нелінійна (є межа в п'ятдесят обмежень, за відрахуванням стабільних оцінок змінних і кількості обмежень). Оскільки в цій проблемі квадратного програмування існує шість нестійких і приблизно двадцять умов, у тому числі стабільні, вибір рішення в MS Excel вважається оптимальним програмним знаряддям з метою вирішення проблеми. Раціонально зосередити увагу на тому, що підступна таблиця і стандартні ролі змінних, так само як і реакційна область обмеження 3.12, легко можуть бути пронумеровані з використанням проектів MS Excel. З метою зведення оптимізаційної моделі потрібно розуміти, що всі без винятку події сільськогосподарських культур в будь-якому випадку повинні бути сформовані в електричні таблиці. У разі відсутності електричної версії історії врожаю в ТОВ «Іванівка», здатний бути найлегшим встановленням лівого

краю обмежень відповідно до сівозміни вручну.

Результати оптимізаційної моделі з метою всіх варіантів параметра a порівняні з дійсними рішеннями керівництва ТОВ «Іванівка» в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Результат оптимізаційної моделі параметрів неприйняття ризику в ТОВ
«Іванівка»

$a * 10^6$		0–0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	Прийняте рішення (га)
x_1	Пшениця озима	2531	2511	2416	2369	2340	2314	2288	2251	2231	2216	2058
x_2	Кукурудза на зерно	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1039
x_3	Ячмінь	0	0	0	0	0	310	311	98	0	0	306
x_4	Горох	417	417	417	417	417	417	417	417	434	446	401
x_5	Соняшник	1415	1402	1417	1402	1387	1392	1410	1422	1406	1401	1400
x_6	Соя	720	70	720	720	720	720	720	720	720	720	736

Таким чином, в 2020 році керівництву запропоновано вирощувати насіння маслинових культур у більшій кількості, ніж це проводиться в реальному часі. Модель замінює ділянки соняшнику, особливо кукурудзи на зерно. Слід зосередити увагу на те, що область озимої пшениці збільшується в стандартній постанові на невеликий показник ризику, що відображає значний дохід від урожаю разом зі значною мінливістю валових зборів.

З метою оцінки продуктивності моделі раціонально порівняти прогнозований прибуток з метою відповідних проектів, отриманих у моделі які вирішувалися в аграрних підприємств із застосуванням прогнозування відповідно до методу Монте-Карла. З метою прогнозування врожаю безпосередня урожайність (q_i) була показана за допомогою β - розподілу і кореляцією врожайності за допомогою рангової кореляції Спірмена. Застосовуючи результати прогнозування, характеристики доходи були перераховані

У результаті оптимальних проектів посіву запропонований у процесі

програмування та реальні інтервали сільського підприємства, зокрема, конфіденційні інтервали ТОВ «Іванівка» візуалізуються на різноманітні коефіцієнти неприйняття ризику.

Плановий період та його елементарний інтервал конкретизуються на різних рівнях менеджменту наступним чином: на оперативному рівні плановим періодом виступає місяць, яке елементарним інтервалом – декада, на тактичному рівні плановим періодом виступає рік або квартал (для підприємств з яскраво вираженою сезонністю виробництва/продажів – сезон), а його елементарним інтервалом – місяць; на стратегічному рівні плановим періодом виступає період у два-три роки, а його елементарним інтервалом – рік (або квартал, або сезон).

Результатною характеристикою діяльності фінансової підсистеми підприємства є обсяг коштів, що вона забезпечує фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

Вектор обсягу коштів, доступних для використання на фінансування виробничої та інвестиційної діяльності підприємства, а також на дивіденди у плановому періоді у розрізі елементарних інтервалів даного періоду.

Згідно з підсумками оптимізаційного моделювання, порівняно різні параметри неприйняття ризику, встановлено, що кращий проект врожайності і прибутковості у ТОВ «Іванівка», і визначено, що менш ризиковим і рентабельнішим є вирощування наступних сільськогосподарських культур:

x_1 – пшениця озима;

x_2 – кукурудза на зерно;

x_5 – соняшник;

Отриманий результат дозволив дійсно передбачити майже всі інтервали прибутковості, беручи до уваги непередбаченість урожайності рослин (сільськогосподарські культури) і отримуваний дохід з найменшим ступенем ризиковості.

Таким чином, адаптування стандартного рішення згідно з

моделюванням сільськогосподарських культур удосконалить фінансові підсумки ТОВ «Іванівка» за рахунок зменшення ризику прийняття рішень в умовах невизначеності.

3.3. Способи підвищення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.

За умов сьогодення вдосконалення відносин економічних стабільність роботи підприємства сільськогосподарського в значній мірі трактується його результатами фінансовими. Від того чи позитивний кінцевий результат фінансовий (прибуток) діяльності ТОВ «Іванівка» в прямій мірі залежить від його можливості самофінансування, задоволення матеріальних та потреб соціальних колективу трудового та власників підприємств, додавання інвестицій та інше.

На жаль, через вплив на діяльність ТОВ «Іванівка» безлічі факторів, йому не завжди вдається досягти високих діяльності результати фінансові. У таких умовах необхідно визначити як зовнішні а також внутрішні резерви (методи) збільшення рентабельності виробництва та маси прибутку.

ТОВ «Іванівка» прагне до накопичення результатів фінансових своєї діяльності, оскільки більшість прибутку використовується на подальше виробництво, виплату заробітної плати, удосконалення технологій виробництва, і лише відносно незначна частка застосовується в якості прибутку чистого підприємства. Враховуючи аспекти вищенаведені відносно покращення результатів фінансових функціонування товариства є актуальним та відіграє чималу роль у політиці виробничій підприємства.

На розмір прибутку на ТОВ «Іванівка» впливають чинники котрі зовнішніми, та внутрішніми. Розглянемо чинники, які впливають на прибуток товариства з прикладу рисунка 3.3.

Як наголошує Г.Л. Норд: «аналіз фінансово-господарської діяльності та фінансових результатів передбачає повне вивчення технічного рівня

виробництва, аналіз конкурентоспроможності та якості випускається продукції, забезпеченість виробництва матеріальними, трудовими та фінансовими ресурсами та ефективність їх використання. Однією з найголовніших завдань виробництва є пошук резервів, підвищення ефективності використання всіх видів наявних ресурсів» [32, с. 94].

Оцінка ресурсів збільшення прибутку є важливою складовою фінансового планування ТОВ «Іванівка».

Рис. 3.3. Чинники, що впливають на прибуток ТОВ «Іванівка».

Завдання щодо удосконалення результатів фінансових діяльності ТОВ «Іванівка»:

1. Оптимізація доходів (прибутку розподіл, прибутку співвідношення і податкових платежів та ін.);
2. Оптимізація витрат (виявлення резервів, оцінка розмірів та структури);
3. Пошук додаткових доходів підприємства (від фінансової та непрофільної реалізаційної діяльності, реструктуризації майна та основних

фондів).

4. Реструктуризація активів підприємства.

Ю.В. Масюк, В.Ю. Боюн наголошують, що: «ефективність діяльності кожного сільськогосподарського підприємства визначається на основі значень фінансових показників. Ключовими в системі показників, що використовуються з метою всебічного аналізу результативності роботи сільськогосподарського підприємства, є фінансові результати. Фінансовий результат є показником ефективності виробничого або операційного процесу організації, який впливає на управлінські рішення, а також на рішення стейкхолдерів, від яких залежать економічні результати діяльності сільськогосподарського підприємства» [32, с. 94].

Для накопичення результатів фінансових функціонування ТОВ «Іванівка» необхідно:

- підвищувати якість товарів (продукції, послуг, робіт), покращувати маркетингову діяльність. Даний спосіб досягається за допомогою впровадження нових технологій виробництва, автоматизації виробничого процесу, використання нових видів сировини та матеріалів, перетворення управлінської стратегії виробництва;

- збільшувати обсяг продукції, що випускається. Цей спосіб реалізується за допомогою розширення посівних площ, покращення структури посівних площ, підвищення врожайності культур, залучення додаткових інвестицій у виробництво;

- підвищувати кваліфікацію кадрового складу, що супроводжується збільшенням продуктивності їхньої праці.

- розробляти та здійснювати дієву систему матеріального стимулювання працівників, яка безпосередньо пов'язана з найважливішими підсумками господарської діяльності організації та економією коштів та ресурсів;

- розробляти та проводити заходи, спрямовані на вдосконалення морального клімату в колективі, що в результаті позначиться на зростанні

продуктивності їхньої праці;

- автоматизувати виробничий процес шляхом заміни ручного праці машинною працею, участь людини при використанні даного способу зводиться до мінімуму;

- розширити ринки збуту, для цього необхідно шукати та залучати нових клієнтів, шляхом використання реклами та пошуку нових постачальників, збільшувати попит своєї продукції, вести боротьбу з конкурентами.

- проаналізувати та ліквідувати фактори що спонукають перевитрат утворення коштів фінансових на витрати комерційні і управлінські;

- раціональне використання ресурсів. Цей спосіб має на увазі економію використовуваних матеріалів та сировини в процесі продукції виготовлення;

- застосування новітніх сировинних видів і матеріалів, одержаних підприємством від постачальників.

Підсумовуючи здійснений аналіз нами сформовано переваги і недоліки запропонованих способів покращення результатів фінансових функціонування ТОВ «Іванівка» (Додаток В).

Розглянувши додаток В, доцільно описати висновки відносно того, що переважна більшість способів мають однакові позитивні сторони: покращення продукції якості, попиту збільшення, мінімізація витрат. Також нами були виявлені найбезпечніші способи, ними виявилися перший і сьомий способи, оскільки вони не мають явних мінусів. Ефективними виявились способи використання новітніх різновидів сировинних ресурсів та матеріалів, зростання збуту ринку і автоматизації провадження, незважаючи на те, що при їх реалізації можливі деякі ризики. Оскільки ці способи в чистому вигляді зустрічаються дуже рідко, то найбільш дієво функціонують в комплексі наступні способи:

1. Збільшення збуту ринку та покращення якісних характеристик продукції виробленої;

2. Збільшення обсягу своєї продукції та раціональне споживання

ресурсів;

3. Автоматизація виробництва та застосування новітніх різновидів матеріалів і сировинних ресурсів;

4. Накопичення продукції обсягу та збільшення збуту ринку.

Також накопичення об'ємів продукції виробленої часто пов'язано із раціоналізацією ресурсів наявних використання.

Висновки до розділу 3.

1. Результат фінансовий господарювання ТОВ «Іванівка» є результатом економічним його діяльності фінансово-господарської і виражається у вигляді прибутку одержаного чи збитку, він знаходиться як різниця від витрат і доходів підприємства, ще він має безпосередній вплив на розмір капіталу власного. Результат фінансовий є кінцевим у циклі функціонування підприємства, котрий взаємодіє з залученням і реалізацією продукції, безпосередньо необхідності набуває умова витка наступного її діяльності.

2. Узагальнивши дослідження обґрунтовано для використання практичного деяку послідовність планування дієвої системи керування генеруванням прибутку по центрам відповідальності фінансової тільки на організації сільськогосподарської рівні. Розроблений алгоритм включає 5 кроків, що дають змогу поетапно генерувати центри відповідальності фінансової, окреслювати сферу повноважень їх та в перспективі досягти дієвого функціонування представленої системи на підприємстві.

3. На підставі розглянутого алгоритму та представленої методики керування прибутку формуванням розроблена модель дієвого керування генеруванням прибутку і система даного керування для ТОВ «Іванівка» з відповідальності фінансової центрів. У підсумку здійснюється розрахунок певної кількості показників економічних, та формуються висновки стосовно рентабельності і стійкості продукції виробництва, прибутку зміні і

рентабельності у відповідності до зміни об'єму виробництва і реалізації, цінової політики продукції і роботи, обсягу витрат змінних чи постійних.

4. З метою вдосконалення результатів економічних функціонування ТОВ «Іванівка» використовуючи умову зменшення ризику рішень прийняття, представлено обґрунтування економіко-математичне моделювання оптимізації сукупності виготовлення культур сільськогосподарських за умов невизначеності. Результати одержані нададуть можливість здійснювати оптимізацію прибутку при цьому застосовуючи рослин урожайності випадковість і формувати його з мінімальним ризиком.

5. Для збільшення результатів фінансових діяльності ТОВ «Іванівка» необхідно: підвищувати якість товарів (продукції, послуг, робіт), збільшувати обсяг продукції, що випускається, підвищувати кваліфікацію кадрового складу, що супроводжується збільшенням продуктивності їхньої праці, розробляти та здійснювати дієву систему матеріального стимулювання працівників, розробляти та проводити заходи, спрямовані на вдосконалення морального клімату в колективі, автоматизувати виробничий процес шляхом заміни ручного праці машинною працею, розширити ринки збуту, раціональне використання ресурсів, застосування новітніх сировинних видів і матеріалів.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Однією з ключових проблем, вирішенню якої приділяється увага при розгляді будь-яких питань діяльності підприємства, є його фінансові результати. Сукупність показників, що характеризують підприємство, має найбільше значення при ухваленні рішень управлінських у всіх сферах діяльності підприємства, як у оперативному, і у стратегічному аспектах.

Проведене в дипломній роботі дослідження дозволило зробити такі висновки:

1. Прибуток як кінцевий результат фінансовий господарювання підприємств виступає різницею між доходів сумою загальною та коштами вкладеними у виробничий процес і продаж продукції збитки від різноманітних операцій господарських періоду звітнього. Рентабельності показники детальніше в порівнянні із прибутком, описують кінцеві підсумки господарювання, адже їх обсяг показує ефекту співвідношення із капіталом вкладеним чи ресурсами використаними.

2. Аналіз майна товариства показав, що його величина за п'ять років збільшилася на 101481,0 тис. грн. або 66,32 %, при цьому спостерігається зменшення суми грошових коштів на 35,94 %. В структурі майна ТОВ «Іванівка» найбільшу питому вагу займають активи оборотні, які збільшилися на 50,67 %. Структура капіталу товариства свідчить про скорочення поточної заборгованості кредиторської на 38,62 %, капітал зареєстрований не змінився за досліджуваний період і становить 12 тис. грн., а власний капітал збільшився на 65,31 % за рахунок підвищення суми прибутку нерозподіленого на 65,39 %.

3. Провівши оцінку рентабельності показників ТОВ «Іванівка» необхідно відзначити всі рентабельності показники зменшилися в 2020 р. у порівнянні з 2016 р., така ситуація пояснюється тим, що прибуток товариства за цей період зменшився на 89785 тис. грн. Активів рентабельність знизилася на 21,35 в. п за рахунок підвищення активів суми на 101481 тис грн. та

зменшенні результату фінансового від діяльності операційної на 18240 тис грн. Капіталу рентабельність знизилась на 21,14 в. п. тому, що зменшився прибуток чистий на 33,48 %. Необхідно відзначити рівень високий рентабельності капіталу власного яка в товаристві коливається від 98,58 % до 98,58 % у 2016 та 2020 рр. відповідно, що є позитивним, оскільки в ТОВ «Іванівка» висока віддача капіталу власного.

4. Підсумкове оцінювання результатів фінансових говорить про збільшення від реалізації продукції доходу чистого на 44,45 %, за рахунок збільшення продукції реалізованої та підвищенні цін на неї. При цьому собівартість продукції реалізованої зросла на 117,07 %, а витрати адміністративні на 135,60 %, зменшилися лише інші операційні витрати (9,8 %) та на збут витрати (45,7 %).

5. Проаналізувавши ліквідність ТОВ «Іванівка», можна сказати, що баланс товариства є абсолютно ліквідним, оскільки виконуються всі умови, а саме $A1 \geq P1$, $A2 \geq P2$, $A3 \geq P3$. Таким чином товариству доцільно зменшувати найбільш строкові зобов'язання та збільшити суму високоліквідних активів для унеможливлення банкрутства. Стан платоспроможності ТОВ «Іванівка» є цілком задовільним в 2016 р. та 2018-2020 рр., оскільки коефіцієнт ліквідності абсолютної є більшим за нормативне значення 0,2, що свідчить про достатню кількість наявних грошових коштів у товариства для негайного погашення заборгованості поточної.

6. Результат фінансовий господарювання ТОВ «Іванівка» є результатом економічним його діяльності фінансово-господарської і виражається у вигляді прибутку одержаного чи збитку, він знаходиться як різниця від витрат і доходів підприємства, ще він має безпосередній вплив на розмір капіталу власного. Результат фінансовий є кінцевим у циклі функціонування підприємства, котрий взаємодіє з залученням і реалізацією продукції, безпосередньо необхідності набуває умова витка наступного її діяльності.

Для удосконалення керування ресурсами фінансовими в ТОВ «Іванівка» пропонуємо наступне:

1. Для практичного застосування певний порядок використання послідовність планування дієвої системи керування генеруванням прибутку по центрам відповідальності фінансової тільки на організації сільськогосподарської рівні. Розроблений алгоритм включає 5 кроків, що дають змогу поетапно генерувати центри відповідальності фінансової, окреслювати сферу повноважень їх та в перспективі досягти дієвого функціонування представленої системи на підприємстві..

2. На підставі розглянутого алгоритму та представленої методики керування прибутку формуванням розроблена модель дієвого керування генеруванням прибутку і система даного керування для ТОВ «Іванівка» з відповідальності фінансової центрів. У підсумку здійснюється розрахунок певної кількості показників економічних, та формуються висновки стосовно рентабельності і стійкості продукції виробництва, прибутку зміні і рентабельності у відповідності до зміни об'єму виробництва і реалізації, цінової політики продукції і роботи, обсягу витрат змінних чи постійних.

3. З метою вдосконалення результатів економічних функціонування ТОВ «Іванівка» використовуючи умову зменшення ризику рішень прийняття, представлено обґрунтування економіко-математичне моделювання оптимізації сукупності виготовлення культур сільськогосподарських за умов невизначеності. Результати одержані нададуть можливість здійснювати оптимізацію прибутку при цьому застосовуючи рослин урожайності випадковість і формувати його з мінімальним ризиком.

4. Для збільшення результатів фінансових діяльності ТОВ «Іванівка» необхідно: підвищувати якість товарів (продукції, послуг, робіт), збільшувати обсяг продукції, що випускається, підвищувати кваліфікацію кадрового складу, що супроводжується збільшенням продуктивності їхньої праці, розробляти та здійснювати дієву систему матеріального стимулювання працівників, розробляти та проводити заходи, спрямовані на вдосконалення

морального клімату в колективі, автоматизувати виробничий процес шляхом заміни ручного праці машинною працею, розширити ринки збуту, раціональне використання ресурсів, застосування новітніх сировинних видів і матеріалів.

Впровадження запропонованих заходів дозволить покращити основні показники діяльності фінансово-господарської ТОВ «Іванівка», підвищити ліквідність, платоспроможність, стійкість фінансову, та, отже, вдосконалити результати фінансові підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М.Д. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування: монографія / М.Д. Білик, Т.О. Білик. – Київ: КНУТД, 2012. – 280 с.
2. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – Киев: Ника-Центр, 2007. – 768 с.
3. Блонська В.І. Стратегічне управління прибутком підприємства / В.І. Блонська // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 6. – С. 89–92.
4. Бондар А.В. Удосконалення управління фінансовою діяльністю на підприємстві / А.В. Бондар // Економічний вісник НГУ. – 2004. – № 1. – С. 65–73.
5. Бондаренко О.С. Інформаційно - аналітичне забезпечення управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання / О.С. Бондаренко // Економіка та держава. – 2018. – №6. – С. 21-24.
6. Бровко Л.І. Визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах та управління ними / Л.І. Бровко // Обліково-фінансове забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України на інноваційній основі. – Дніпропетровськ. – 2015. – С.421-429.
7. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2001. – 672 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навч. посібник. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
9. Васильчак С.В. Основні підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємства / С.В. Васильчак // Економіка АПК. – 2011. – №10. – С.78-80.
10. Верхоглядова Н.І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки / Н.І. Верхоглядова // Економічний простір. – 2010. – № 21. – С. 312-320.
11. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом

промислового підприємства: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.О. Вороніна. – Харків: ХНЕУ. – 2009. – 25 с.

12. Гудзенко Н.М. Вплив інформаційних потреб користувачів на структуру та наповнення фінансової звітності / Н.М. Гудзенко, Н.І. Коваль, Т.Ф. Плахтій // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2018. – № 5. – С. 102-113.

13. Гудзенко Н.М. Роль обліку в забезпеченні економічної безпеки підприємств / Н.М. Гудзенко, Т.Г. Китайчук // Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 3. – С.125-134.

14. Добринь С.В. Політика формування та розподілу фінансових ресурсів підприємства / С.В. Добринь // Агросвіт. – 2015. – №21. – С.43-46.

15. Добрунік Т.П. Особливості управління фінансовими результатами аграрних підприємств / Т.П. Добрунік // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – №5(1). – С. 76-83

16. Долгоруков Ю.А. Управління ефективністю використання обігових коштів у промисловості / Ю.А. Долгоруков // Фінанси України. – 2006. – № 11. – С. 103-105.

17. Єпіфанова І.Ю. Особливості управління фінансовим результатом від операційної діяльності підприємства / І.Ю. Єпіфанова, В.С. Ревенко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 2. – С. 160-166.

18. Єфімова О.В. Фінансовий аналіз: сучасний інструментарій для прийняття економічних рішень: підручник / О.В. Єфімова. – Москва .: Омега-Л, 2014. – 348 с.

19. Журавльова Т.О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи / Т.О. Журавльова // Економіка та держава. – 2020. – №3. – С. 42-45.

20. Загородній А.Г. Облік і аудит: Термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Г.О. Партин. – Львів : Центр Європи, 2002. – 671 с.

21. Забедюк М.С. Теоретичні засади фінансового забезпечення

діяльності підприємства / М.С. Забедюк // Економічний форум. – 2016. – №3. – С. 195-200.

22. Зеліско І.М. Гармонізація фінансових відносин аграрно-промислових компаній / І.М. Зеліско // Агросвіт. – 2016. – №24. – С.3-7.

23. Ільчук В.П. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектору економіки / В.П. Ільчук, Т.О. Шпомер // Фінанси та банківська справа. – 2018. – № 2 (36). – С. 310-316.

24. Козловский В.В. Экономическая теория / В.В. Козловский. – Минск : БНТУ, 2013. – 257 с.

25. Калетнік Г.М. Розвиток ринку сільськогосподарської продукції та формування продовольчої безпеки: монографія / Г.М. Калетнік, О.В. Дармограй. – Вінниця. 2016. – 266 с.

26. Калетнік Г.М. Стійкість економіки як фактор безпеки та розвитку держави / Г.М. Калетнік, С.В. Козловський, В.О. Козловський // Економіка України. – 2012. – № 7. – С. 16-25.

27. Качура А.Є. Модель формування оптимальної структури джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / А.Є. Качура // Держава та регіони. – 2009. – №1. – С.74-81.

28. Колеснік Я.В. Роль управління фінансовими ресурсами в процесі підвищення прибутковості сільськогосподарського підприємства / Я.В. Колеснік, А.В. Мажара // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – №21. – С. 49-53.

29. Корнійчук Г.В. Моніторинг у системі управління фінансовим потенціалом підприємства / Г.В. Корнійчук // Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – №13. – С. 26-31.

30. Мазур В.А. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів / В.А. Мазур, О.Ф. Томчук, Ю.Ю. Браніцький // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 3.С.7-20.

31. Мартинюк О.А. Формування адаптивного підходу до

забезпечення динамічного розвитку підприємства / Мартинюк О.А. // Інтелект XXI. – 2017. – № 4. – С. 83-87.

32. Масюк Ю.В. Управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. / Ю.В. Масюк, В.Ю. Боюн // Економіка та держава. – 2021. – № 10. – С. 93-96.

33. Мицак О. Удосконалення механізму управління фінансовими результатами підприємства / О. Мицак, Н. Ковтун, О. Лихач // Галицький економічний вісник. – 2019. – № 1. – С. 115-122.

34. Мочерный С. В. Основы экономической теории: учебник / С. В. Мочерный, В. К. Симоненко, В. В. Секретарюк, А. А. Устенко; Под общ. ред. С. В. Мочерного. – К.: Знання, 2000. – 601 с.

35. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2014 № 73 зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>.

36. Норд Г.Л. Апробація механізму формування обліково-аналітичної системи управління фінансовими результатами / Г.Л. Норд // Агросвіт. – 2018. – №12. – С.34-41.

37. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): навчальний посібник / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2002. – 240 с.

38. Остапенко А.С. Фінансове забезпечення підприємств аграрної сфери в сучасних економічних умовах / А.С. Остапенко, Т.М. Головченко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки. – 2011. – Вип. 3. – Т. 1. – С. 197-203.

39. Пігуль Н.Г. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня. / Н.Г. Пігуль, Т.О. Бочкарьова, Р.О. Кулинич // Економіка і суспільство. – Випуск 10. – 2017. – С.188-193.

40. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2010. – №

28. – С. 125-132.

41. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання / П.Я. Попович // 2-е вид., перераб. и доп. – Тернопіль: Економічна думка. – 2004. – 416 с.

42. Приб К.А. Формування фінансових ресурсів в антикризовому управлінні сільськогосподарським підприємством / К.А. Приб // Економіка АПК. – 2012. – №7. – С.84-89.

43. Пушкар М. С. Фінансовий облік: підручник / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.

44. Рябоконт О.О. Планування та управління фінансовими ресурсами місцевих бюджетів в умовах децентралізації економіки України / О.О. Рябоконт // Економіка та держава. – 2016. – №11. – С.98-100.

45. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник / Г. В. Савицька. – К.: Знання. – 2005. – 662 с.

46. Скалюк Р.В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств / Р. В. Скалюк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – 2010. – Вип. 18(1). – Економічні науки. – С. 135-141.

47. Скалюк Р.В. Економічний механізм управління фінансовими результатами промислових підприємств: теоретичні основи забезпечення функціонування / Р. В. Скалюк // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 2. – С. 86-93.

48. Стецюк П.А. Формування нової парадигми управління фінансовими ресурсами підприємств / П.А. Стецюк // Економіка АПК. – 2016. – №6. – С.77-83.

49. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / О.О. Терещенко. – Київ: КНЕУ, 2003. – 554 с.

50. Тесленко Т.І. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення / Т.І. Тесленко, Н.В. Конькова // Бізнес Інформ. – 2013. – № 4. – С. 356-360.

51. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н. М. Ткаченко. – 5-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2011. – 976 с.
52. Ткаченко О.С. Розподіл фінансових ресурсів як основа досягнення економічної безпеки сільськогосподарських підприємств / О.С. Ткаченко // Агросвіт. – 2018. – №12. – С.27-33.
53. Третяк О.Д. Оцінка фінансового стану акціонерних товариств / О.Д. Третяк // Фінанси України. – 2000. – № 2. – С. 98–103.
54. Турило А.М. Фінансово-економічні аспекти оцінки результатів і ефективності діяльності підприємства / А.М. Турило, О.А. Зінченко // Фінанси України. – 2008. – № 8. – С. 35-44.
55. Туріянська М.М. Прибуток – важливе внутрішнє джерело / М.М. Туріянська // Вісник ДонДУЕТ. – 2006. – № 3. – С. 27-29.
56. Фецович Т.Р. Формування фінансових результатів підприємств / Фецович Т.Р. // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. – № 36. – С. 405-410.
57. Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета / Хендриксен Э.С., Ван Бреда М.Ф.; [Пер. с англ.] / Под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 576 с.
58. Худолій Л. М. Теорія фінансів: навчально-методичний посібник / Л. М. Худолій. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 167 с.
59. Чебанова М. С. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / М. С. Чебанова, С. С. Василенко. – К.: Академія, 2002. – 671 с.
60. Чумаченко М.Г. Управління вартісно-ризиковими чинниками та часовими аспектами фінансування потреб у капіталі підприємства / М.Г. Чумаченко // Фінанси підприємств. – 2007. – № 3. – С. 119-124.
61. Шеремет А.Д. Теорія економічного аналізу: підручник / А.Д. Шеремет. – 3-є вид., Доп. – Москва: ИНФРА-М, 2011, – 352 с.
62. Штангрет А.М. Статистика / А.М. Штангрет, О.І. Копилюк. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.

63. Янчева Л.М. Обліково-інформаційна система управління прибутком торговельних підприємств: [монографія] / Л. М. Янчева, І. Б. Чернікова, С. О. Кузнецова. – Х.: ХДУХТ, 2012. – 217 с.

64. Ярошевська О.В. Джерела залучення фінансових ресурсів на промислових підприємствах / О.В. Ярошевська, І.В. Кулько-Лабинцева // Економіка та держава. – 2020. – №10. – С. 30-33.

65. Яцух О.О. Теоретичні засади фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств / О.О. Яцух // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Серія: Економічні науки. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2018. – № 4 (39). – С. 310–316.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Оцінка ділової активності ТОВ «Іванівка» за 2016-2020 рр.

Показник	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відношення у % 2020р. до 2016р.
Вихідна інформація, тис. грн.						
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	104600,0	121029,0	126256,0	115172,0	151094,0	144,45
Операційні витрати	-	-	-	-	-	-
Середньорічна вартість капіталу	220250,0	165667,5	189285,0	209670,0	236793,0	107,51
Середньорічна вартість необоротних активів	123881,5	162006,0	185054,5	205208,0	231413,0	186,80
Середньорічна вартість оборотних активів	29553,0	43336,5	57384,5	69025,5	83340,5	282,00
Середньорічна вартість оборотних виробничих фондів та готової продукції і товарів	45278,5	55496,0	67911,5	76614,0	82775,0	182,81
Середньорічна величина поточної дебіторської заборгованості	140177,0	65312,0	61083,0	57563,5	63189,0	45,08
Середньорічна вартість власного капіталу	123881,5	162006,0	185054,5	205208,0	231413,0	186,80
Середньорічна величина кредиторської заборгованості	46914,5	1486,0	1783,0	2387,5	2018,5	4,30
Показники ділової активності						
Загальний коефіцієнт обертання капіталу	0,47	0,73	0,67	0,55	0,64	134,36
Фондовіддача необоротних активів, грн.	0,84	0,75	0,68	0,56	0,65	77,33
Коефіцієнт обертання оборотних активів	3,54	2,79	2,20	1,67	1,81	51,22
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	102	129	164	216	199	195
Коефіцієнт обертання оборотних виробничих фондів та готової продукції і товарів	2,31	2,18	1,86	1,50	1,83	79,01
Тривалість одного обороту оборотних виробничих фондів, днів	156	165	194	239	197	126,56
Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості	0,75	1,85	2,07	2,00	2,39	320,44
Тривалість 1 обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	482	194	174	180	151	31,21
Коефіцієнт обертання власного капіталу	0,84	0,75	0,68	0,56	0,65	77,33
Тривалість 1 обороту власного капіталу, днів	426	482	528	641	551	129,32
Коефіцієнт обертання кредиторської заборгованості	-	-	-	-	-	-

ДОДАТОК Б

Таблиця 1

Параметри задачі (округлено)

i	Γ_i	Π_i	P_i	M_i	m_i
	(грн./га)	(грн./га)	(грн./т)	(т/га)	
1	970,8	6280	3960	2,41	0,2
2	1204,8	6385	3860	2,41	0,2
3	433,9	6834	3500	5,97	0
4	1856,0	7543	4100	6,19	0,67
5	726,7	5900	3200	29,39	0,67
6	885,6	7100	8800	3,12	0,2

Таблиця 2

Порогові значення для ділянок, засіяних зокрема зерновими культурами
в середньому по ТОВ «Іванівка»

i	x_i /площа	A_i (га)	B_i [га]	C (га)	D (га)
2	x_2	69	40		
4	x_4	17	–		
6	x_6	20	240		
–	$x_1 + x_2$			22	
–	$x_5 + x_6$				330

ДОДАТОК В

Способи підвищення фінансових результатів діяльності ТОВ «Іванівка», їх переваги та недоліки

Спосіб	Переваги	Недоліки
Збільшення якості виробленої продукції	- збільшення попиту; - збільшення прибутку;	-
Збільшення обсягів що випускається продукції	- збільшення прибутку	- ефективний лише у випадку монополії на ринку;
Підвищення кваліфікації персоналу	- покращення якості роботи; - підвищення мотивації;	- це довго та дорого; - нові навички (співробітник – змінить місце роботи);
Розробка системи матеріального стимулювання	- виникає ефект змагання; - покращується самореалізація співробітників;	- нерівні умови для співробітників передпенсійного віку та молодих фахівців;
Удосконалення морального клімату в колективі	- впевненість у собі та підприємстві; - можливість розкривати та реалізовувати власний потенціал на благо підприємства;	-
Автоматизація виробничого процесу	- знижуються помилки виробництва; - зменшуються витрати на виплату заробітної плати; - збільшення прибутку;	- припущення помилок у виробництві, в результаті зниження прибутку;
Розширення ринків збуту	- збільшення попиту на товар; - залучення інвестицій у виробництво; - збільшення прибутку;	- можлива ситуація, при – якій підприємство не зможе забезпечити необхідний обсяг продукції, що випускається; - зниження попиту; - зменшення прибутку;
Ліквідація перевитрати грошових коштів	Раціональне використання грошових коштів;	-
Раціональне використання ресурсів	- економія ресурсів; - мінімізація витрат на ресурси; - збільшення обсягів виробленої продукції; - зростання прибутку;	-
Використання нових видів сировини та матеріалів	- мінімізація витрат, пов'язаних з обробкою сировини; - економія сировини; - збільшення прибутку.	- ризик підвищення витрат на обробку сировини; - зниження прибутку підприємства.